
Szkolny Program Wychowawczo- Profilaktyczny

**I Liceum
Ogólnokształcącego
im. Oskara Kolberga
w Kościanie**

SPIS TREŚCI:

- I. Podstawa prawna
- II. Wstęp do programu
- III. Misja i wizja szkoły
- IV. Promowane wartości
- V. Absolwent naszej szkoły
- VI. Diagnoza
- VII. Główne cele programu wychowawczo- profilaktycznego
- VIII. Zadania szczegółowe
- IX. Działania wychowawcze na poszczególnych przedmiotach
- X. Monitorowanie i ewaluacja programu wychowawczego
- XI. Szkolne procedury postępowania nauczycieli (pracowników szkoły) i metody współpracy szkoły z policją w sytuacjach zagrożenia dzieci oraz młodzieży przestępczością i demoralizacją.

I. Podstawa prawna

- Ustawa z 9 listopada 1995r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (tekst jedn. Dz.U. z 2021 r. poz. 276).
- **Ustawa** z 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (tekst jedn.: Dz.U. z 2021r. poz. 1082) oraz Dz. U z 2022r. poz. 655, 1079, 1116, 1383, 1700, 1730).
- **Konwencja** o Prawach Dziecka przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 20 listopada 1989 r., ratyfikowana przez Polskę 30 września 1991r. (Dz. U. z 1991r. nr 120, poz. 526).
- **Ustawa** z 26 stycznia 1982r. – Karta Nauczyciela (tekst jedn.: Dz.U. z 2019r. poz. 2215 ze zm.).
- **Konstytucja** Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. nr 78, poz. 483).
- **Ustawa** o systemie oświaty z dnia 7 września 1991 r. (tekst jedn.: Dz. U. z 2020r. poz. 1327 ze zm.).
- **Rozporządzenie** Ministra Edukacji Narodowej z dnia 10 czerwca 2015 r. w sprawie szczegółowych warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych. (Dz. U. z 2015 r., poz. 843).

-
-
- **Rozporządzenie** Ministra Edukacji Narodowej z dnia 3 czerwca 2020r. zmieniające rozporządzenie w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół (DZ.U. 2020r. poz.1008)
 - **Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 maja 2014 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. z 2014 r., poz. 803).**
 - **Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach , szkołach i placówkach (Dz. U. z 2017 r. , poz. 1591).**
 - **Rozporządzenie** Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz. U. z 2020r. poz.1449).
 - **Ustawa** z 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jedn.: Dz.U. z 2019r. poz. 852 ze zm.)
 - **Ustawa** z 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jedn. : Dz.U. z 2016r. poz. 487 ze zm.)
 - Kierunki polityki oświatowej na rok szkolny 2022/2023
 - Wytyczne MEiN, MZ i GIS dla szkół podstawowych i ponadpodstawowych – tryb pełny stacjonarny – zbiór zaleceń uwzględniających sytuację epidemiologiczną, w tym dotyczących pomocy psychologicznej w sytuacji kryzysowej wywołanej pandemią COVID – 19
 - Statut szkoły

II. Wstęp do programu

Szkolny program wychowawczo-profilaktyczny realizowany w I Liceum Ogólnokształcącym im. Oskara Kolberga w Kościanie opiera się na hierarchii wartości przyjętej przez Radę Pedagogiczną, Radę Rodziców i Samorząd Uczniowski, wynikających z przyjętej w szkole koncepcji pracy. Treści szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego są spójne ze statutem szkoły i wewnątrzszkolnym systemem oceniania. Istotą działań wychowawczych i profilaktycznych szkoły jest współpraca całej

społeczności szkolnej oparta na założeniu, że wychowanie jest zadaniem realizowanym w rodzinie i w szkole, która w swojej działalności musi uwzględniać zarówno wolę rodziców, jak i priorytety edukacyjne państwa. Szkoła musi być terenem wspierania i rozwijania dociekliwości poznawczej, ukierunkowanej na poszukiwanie prawdy, dobra i piękna. Celem jest dbałość o wszechstronny rozwój każdego z uczniów oraz wspomaganie wychowawczej funkcji rodziny. Szkoła musi być miejscem, w którym uczeń ma możliwość rozpoznawania wartości moralnych, dokonywania wyborów i hierarchizacji tych wartości. Zadaniem szkoły jest ukazywanie sensu życia ludzkiego w cywilizacji współczesnej – prowokowanie do wyboru pomiędzy –MIEĆ wszystkiego więcej – pieniędzy, uznania, władzy, a więcej BYĆ – tzn. wybrać życie, w którym jest miejsce na piękno, twórczość, odprężenie, ciszę, spokój, kontemplację, a także służbę potrzebującym, bezinteresowną, zaangażowaną pracę dla szczytnych idei. Wychowanie rozumiane jest jako wspieranie uczniów w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej. Proces wychowania jest wzmacniany i uzupełniany poprzez działania z zakresu profilaktyki problemów dzieci i młodzieży.

III. Misja i wizja szkoły

Misja:

Wszelkie działania podejmowane w I Liceum Ogólnokształcącym im. Oskara Kolberga w Kościanie mają na celu wszechstronną edukację i kształcenie postaw społecznych na najwyższym poziomie. Zadania realizowane w ramach koncepcji zakładają, że uczeń zdobywa wiedzę, poszerza zainteresowania, z satysfakcją i przyjemnością spędza czas w przyjaznej mu przestrzeni szkoły.

Absolwent liceum jest przygotowany do funkcjonowania we współczesnym świecie, posiada rzetelną wiedzę, szereg umiejętności społecznych (także w obrębie prawa).

Misją szkoły jest kształcenie i wychowanie w duchu wartości i poczuciu odpowiedzialności, miłości ojczyzny oraz poszanowania dla polskiego dziedzictwa kulturowego, przy jednoczesnym otwarciu się na wartości kultur Europy i świata, kształtowanie umiejętności nawiązywania kontaktów z rówieśnikami, także przedstawicielami innych kultur. Objęcie szczególną opieką cudzoziemców, wykształcenie właściwych postaw społecznych wobec ich oraz zapobieganie ich wykluczeniu.

Wysoki priorytet ma także profilaktyka i działania pomocowe na rzecz wsparcia psychicznego uczniów w trakcie i po wygaśnięciu epidemii COVID-19.

Szkoła zapewnia pomoc we wszechstronnym rozwoju uczniów w wymiarze intelektualnym, psychicznym i społecznym, zapewnia pomoc psychologiczną, pedagogiczną i specjalistyczną uczniom.

Wizja:

KOLBERG” – szkoła dialogu, sukcesu i satysfakcji

Hasła nadrzędne wszelkich działań:

- Nauczanie ku przyszłości
- Uczeń jest najważniejszy

IV. Promowane wartości

1. Dociekliwość poznawcza, szerokie horyzonty, chęć rozwijania i wzbogacania wiedzy przez uczniów.
2. Wiedza trwała, przydatna w dalszej edukacji.
3. Pozytywna samoocena uczniów i związana z tym odwaga w podejmowaniu nowych wyzwań, które niesie ze sobą współczesność.
4. Odporność na sytuacje trudne, umiejętność radzenia sobie w stresie.
5. Zachowania asertywne.
6. Znajomość i poszanowanie tradycji szkoły, społeczności lokalnej, chęć działania na ich rzecz.
7. Patriotyzm, a jednocześnie zrozumienie dla trendów integracji w świecie.
8. Szacunek dla drugiego człowieka, życzliwość, tolerancja wobec różnorodnych mniejszości, odmiennych przekonań, o ile nie są one sprzeczne z zasadami współżycia społecznego.
9. Odwaga cywilna, przeciwstawianie się złu.
10. Gotowość do niesienia pomocy potrzebującym i poszkodowanym i umiejętność udzielania tej pomocy – dostosowanej do potrzeb.
11. Opiekuńczość wobec słabszych.

-
-
12. Poszanowanie życia we wszystkich jego stadiach.
 13. Dbłość o środowisko naturalne.
 14. Znajomość dziedzictwa kulturowego świata i kraju.
 15. Wrażliwość na piękno, dbłość o estetykę własną i otoczenia, ze szczególnym zwróceniem uwagi na piękno i czystość języka ojczystego.
 16. Dbłości o własne zdrowie i sprawność fizyczną. Zapobieganie patologiom społecznym, a przede wszystkim agresji i nałogom.

V. Model ucznia i absolwenta

Uczeń i absolwent I Liceum Ogólnokształcącego w Kościanie:

1. posiada gruntownie opanowaną wiedzę przewidzianą podstawą programową, umożliwiającą mu podjęcie studiów, a tym samym realizację życiowych celów,
2. potrafi stawiać sobie coraz ambitniejsze cele i konsekwentnie je realizować poprzez rzetelną pracę,
3. jest odpowiedzialny, gotowy do ponoszenia wszelkich konsekwencji za własne wybory i postawy,
4. jest przygotowany do uczestnictwa w demokracji,
5. przekłada potrzeby Ojczyzny nad własne cele,
6. cechuje go szacunek do tradycji rodzinnych, środowiskowych, narodowych, czuje się członkiem wspólnoty, w której żyje,
7. jest przygotowany do pełnienia ról społecznych oraz do życia w rodzinie i w społeczeństwie,
8. posiada stabilne normy moralne i skale wartości, postępuje zgodnie z przyjętymi w społeczeństwie normami,
9. umie wyrażać swoją opinię, bronić swoich racji, w sposób odpowiedzialny reagować na sugestie i krytykę,
10. szanuje uczucia i poglądy odmienne od swoich,
11. jest wrażliwy na potrzeby innych, skłonny do niesienia pomocy ludziom, którzy jej potrzebują,
12. posiada realistyczny, dobrze rozwinięty obraz samego siebie, potrafi wyeksponować swoje dobre i mocne strony,

-
-
13. potrafi właściwie funkcjonować we współczesnej rzeczywistości, nie tracąc własnej tożsamości,
 14. przestrzega zasad dobrych obyczajów, jest taktowny, dba o kulturę języka,
 15. ma świadomość, że człowiek jest odpowiedzialny za przyrodę i szeroko pojęte środowisko, w którym żyje,
 16. preferuje aktywny styl życia, postawy prozdrowotne, wie, że wszelkie uzależnienia degradują osobowość i organizm człowieka.
 17. Jest gotowy do niesienia pomocy, w tym do pomocy przedmedycznej, dbając o zdrowie swoje i innych.

Działania zmierzające do ukształtowania powyższego modelu ucznia i absolwenta mają charakter permanentny tzn. powinny trwać w całym cyklu kształcenia w naszej szkole.

VI. Diagnoza potrzeb i zagrożeń, która stała się podstawą do opracowania programu wychowawczo – profilaktycznego szkoły, przeprowadzona została na podstawie następujących informacji:

- 1) Informacje uzyskane od wychowawców klas na temat problemów wychowawczych w danej klasie.
- 2) Wyniki ankiet prowadzonych systematycznie wśród uczniów i rodziców; w tym wyniki ankiety ewaluacyjnej dla uczniów, nauczycieli i rodziców dotyczącej działań profilaktycznych w szkole realizowanych w trakcie roku szkolnego **2022/2023** przeprowadzonej we wrześniu 2023r.
- 3) Rozmowy z rodzicami, zarówno indywidualne, jak i zbiorowe podczas spotkań z rodzicami.
- 4) Analiza sytuacji rodzinnej i środowiskowej uczniów.
- 5) Wnioski z prac Rady Pedagogicznej.
- 6) Analiza problemów edukacyjnych i wychowawczych zgłaszanych do psychologa i pedagoga szkolnego, pedagoga specjalnego (analiza dokumentacji, rozmowa)

VII. Główne cele i zadania programu wychowawczo- profilaktycznego

Cele programu wychowawczo-profilaktycznego

Działalność wychowawcza naszej szkoły jest jednolitym - zintegrowanym z nauczaniem, procesem dydaktyczno – wychowawczym realizowanym przez wszystkich nauczycieli za pośrednictwem zajęć edukacyjnych, także pozalekcyjnych i pozaszkolnych. Polega na prowadzeniu działań z zakresu promocji zdrowia oraz wspomaganie ucznia i wychowanka w jego rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze:

- 1) **fizycznej** – ukierunkowanej na zdobycie przez ucznia i wychowanka wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowania zachowań prozdrowotnych,
- 2) **psychicznej** – ukierunkowanej na zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej, osiągnięcie właściwego stosunku do świata, poczucia siły, chęci do życia i witalności, ukształtowanie postaw sprzyjających rozwijaniu własnego potencjału kształtowanie środowiska sprzyjającego rozwojowi uczniów, zdrowiu i dobrej kondycji psychicznej,
- 3) **społecznej** – ukierunkowanej na kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym, opartej na umiejętności samodzielnej analizy wzorów i norm społecznych oraz dokonywania wyborów, a także doskonaleniu umiejętności wypełniania ról społecznych,
- 4) **aksjologicznej** – ukierunkowanej na zdobycie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości, w tym docenienie znaczenia zdrowia oraz poczucia sensu istnienia.

Zależy nam na wspomaganie procesu kształtowania się osobowości dojrzałej, odpowiedzialnej, potrafiącej cieszyć się życiem, wrażliwej, prawej i otwartej na drugiego człowieka oraz na wspomaganie działalności wychowawczej rodziców i opiekunów.

Planowane są następujące działania:

- działania wychowawcze
- działania informacyjne
- działania edukacyjne
- działania z zakresu profilaktyki uniwersalnej
- działania z zakresu profilaktyki selektywnej

Wspomaganie uczniów w radzeniu sobie z trudnościami współczesnego świata, zagrażającymi prawidłowemu rozwojowi, oparte będzie na:

- ograniczaniu i likwidowaniu **czynników ryzyka**

- inicjowaniu i wspomaganiu **czynników chroniących**

Za najważniejsze czynniki chroniące uważamy:

- 1) poczucie przynależności,
- 2) prospołecznie nastawiona grupa rówieśnicza,
- 3) świadomość zagrożeń wynikających z substancji psychoaktywnych,
- 4) świadomość, gdzie można uzyskać pomoc w sytuacjach kryzysowych
- 4) motywacja do nauki i pozyskiwania osiągnięć szkolnych

Za czynniki ryzyka można uznać:

- 1) występowanie epizodów przemocy psychicznej pomiędzy uczniami;
- 2) dopiero kształtujące się mechanizmy samokontroli u uczniów (wynika to z wieku rozwojowego uczniów) uczniowie zgłaszają jednak zapotrzebowanie na rozmowy na ten temat, co jednocześnie jest czynnikiem chroniącym).
- 3) $\frac{1}{4}$ uczniów nie zgłasza się ze swoimi problemami do rodziców
- 4) $\frac{1}{4}$ uczniów wykazuje obniżoną motywację do nauki

Ważne jest, aby wspomaganie uczniów w radzeniu sobie z trudnościami oparte było na ograniczaniu i likwidowaniu **czynników ryzyka** oraz inicjowaniu i wspomaganiu **czynników chroniących**.

Aby opisane wyżej założenie mogło przynieść wymierne rezultaty niezbędne jest włączenie do współpracy w zakresie wychowania i profilaktyki zarówno uczniów, rodziców, nauczycieli, wychowawców i specjalistów.

Zadania Programu

Zadania Szkolnego Programu Profilaktyki dostosowane zostały do potrzeb poszczególnych grup osób zaproszonych do współpracy w zakresie ich rzetelnej realizacji.

Zadania nauczycieli, wychowawców i specjalistów:

- diagnozowanie sytuacji wychowawczych grup klasowych i indywidualnych uczniów
- podejmowanie działań profilaktycznych dostosowanych do potrzeb uczniów
- kontaktowanie się z rodzicami uczniów - wymiana obserwacji, poradnictwo, wskazywanie możliwości pomocy
- aktualizowanie wiedzy nt. zagrożeń współczesnego świata, poszerzanie znajomości form pracy z uczniami z zakresu profilaktyki
- dbałość o atmosferę opartą na zaufaniu i poczuciu bezpieczeństwa

Zadania względem rodziców:

- informowanie o niepokojących symptomach i zachowaniach
- uwrażliwianie na potrzeby rozwojowe młodego człowieka
- wskazywanie na środki wychowawcze, metody pomocy, instytucje udzielające wsparcia z zakresu pomocy rodzinie

Rodzice:

- współtworzą szkolny program wychowawczo-profilaktyczny
- uczestniczą w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły
- uczestniczą w wywiadówkach organizowanych przez szkołę
- zasięgają informacji na temat swoich dzieci w szkole
- współpracują z wychowawcą klasy i innymi nauczycielami uczącymi w klasie
- dbają o właściwą formę spędzania czasu wolnego przez uczniów
- Rada Rodziców uchwała w porozumieniu z Radą Pedagogiczną program wychowawczo-profilaktyczny szkoły

Zadania względem uczniów:

- wyposażenie w wiedzę nt. możliwych zagrożeń i ich konsekwencji
- kształtowanie systemu wartości i przekonań pomocnych w dorosłym życiu
- poszerzanie kompetencji miękkich, umiejętności radzenia sobie z wymaganiami

współczesnego świata i budowania zdrowego stylu życia

Samorząd uczniowski:

- jest inspiratorem i organizatorem życia kulturalnego uczniów szkoły, działalności oświatowej, sportowej oraz rozrywkowej zgodnie z własnymi potrzebami i możliwościami organizacyjnymi w porozumieniu z dyrektorem
- uczestniczy w diagnozowaniu sytuacji wychowawczej szkoły
- współpracuje z Zespołem Wychowawców i Radą Pedagogiczną
- prowadzi akcje pomocy dla potrzebujących kolegów
- reprezentuje postawy i potrzeby środowiska uczniowskiego
- propaguje ideę samorządności oraz wychowania w demokracji
- dba o dobre imię i honor szkoły oraz wzbogaca jej tradycję
- może podejmować działania z zakresu wolontariatu

VIII. Szczegółowe zadania wychowawczo - profilaktyczne:

Obszary oddziaływań wychowawczo – profilaktycznych zostały pogrupowane na cztery sfery. W ramach tych sfer wyodrębniono zadania główne, z których wynikają zadania szczegółowe.

SFERA FIZYCZNA

- promowanie zdrowego stylu życia
- dbałość o bezpieczeństwo fizyczne uczniów
- przeciwdziałanie uzależnieniom

SFERA PSYCHICZNA

- dbałość o bezpieczeństwo i zdrowie psychiczne uczniów
- dbałość o motywację do samorozwoju
- przeciwdziałanie absencji szkolnej,

SFERA SPOŁECZNA

- przygotowanie młodzieży do poruszania się po rynku pracy
- stwarzanie okazji do uczenia się procedur demokratycznych i świadomości narodowej

- kształtowanie postawy akceptacji i pomocy osobom słabszym, chorym

SFFERA AKSJOLOGICZNA

- kształtowanie właściwego stosunku do norm moralnych,
- kształtowanie u uczniów świadomości własnego systemu wartości i postępowania zgodnego z przyjętymi w społeczeństwie normami

Do każdego wyżej wymienionego obszaru wyodrębniono zadania i sposoby ich realizacji oraz wybrano osoby szczególnie odpowiedzialne za prawidłowy przebieg i wykonanie działań. Zadania będą realizowane na przestrzeni całego roku szkolnego, w toku bieżącej pracy wychowawczej oraz w ramach zauważanych potrzeb.

Plan działań

SFERA FIZYCZNA

1. Przeciwdziałanie uzależnieniom i promowanie zdrowego stylu życia

a. Działania wychowawcze i profilaktyka uniwersalna

Zadania	Sposoby realizacji	Osoby odpowiedzialne
Diagnozowanie sytuacji rodzinnych i społecznych uczniów pod kątem kontaktów młodzieży z używkami i uzależnieniami	<ul style="list-style-type: none">• Przeprowadzenie ankiety adaptacyjnej część II/sytuacja szkolna/ - klasy I• Przeprowadzenie ankiet nt. poczucia bezpieczeństwa i kwestii używek wśród uczniów klas I, II, III i IV – II półrocze	Wychowawcy Pedagog szkolny Psycholog szkolny Pedagog specjalny
Wyposażanie uczniów w wiedzę nt. zagrożeń wynikających z używania środków odurzających – alkoholu, papierosów, leków, dopalaczy	<ul style="list-style-type: none">• Realizacja lekcji wychowawczych z zakresu profilaktyki uzależnień• Organizacja konkursów o charakterze profilaktycznym• Umieszczanie plakatów, informacji, ulotek w gablocie pedagoga szkolnego oraz w przestrzeni szkolnej	Wychowawcy Pedagog szkolny Psycholog szkolny Pedagog specjalny

<p>Wyposażenie uczniów w wiedzę nt. zagrożeń wynikających z nadmiernego korzystania z nowych technologii (komputera, Internetu, telefonu komórkowego, tabletu)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Realizacja lekcji wychowawczych nt. tzw. uzależnień behawioralnych • Umieszczanie plakatów, informacji, ulotek w gablocie pedagoga szkolnego oraz w przestrzeni szkolnej • Konkurencja w Lidze Klas – „Człowiek bez skazy – czyli jak oszukują nas aplikacje w mediach społecznościowych (prezentacja multimedialna) • Uświadamianie konsekwencji przemocy internetowej zarówno dla sprawcy, jak i ofiary 	<p>Wychowawcy Pedagog szkolny Psycholog szkolny Pedagog specjalny</p>
<p>Kształtowanie umiejętności asertywnego zachowania, niezależnie od wpływów otoczenia</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Realizacja warsztatów nt. asertywności 	<p>Pedagog szkolny Psycholog szkolny Pedagog specjalny</p>
<p>Rozwijanie zainteresowań młodzieży, zapewnienie oferty zajęć dodatkowych jako przeciwwagi dla zachowań ryzykownych</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Organizowanie i promowanie zajęć dodatkowych, kół zainteresowań organizowanych w szkole oraz poza szkołą • Zajęcia z nauki pływania dla uczniów 	<p>Dyrekcja szkoły Wychowawcy Pedagog szkolny Psycholog szkolny Nauczyciel wychowania fizycznego – instruktor pływania</p>
<p>Wyposażenie uczniów w wiedzę nt. zasad zdrowego stylu życia</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Realizacja programu „Europejski Kodeks Walki z Rakim” – spotkania, prelekcje, wykłady tematyczne zgodnie z 10 przykazaniami zdrowego stylu życia • Informowanie uczniów poprzez ulotki, plakaty, komunikaty na stronie internetowej szkoły o potrzebie przejęcia odpowiedzialności za swoje zdrowie poprzez właściwy styl życia 	<p>Pielęgniarka szkolna Opiekun Szkolnego Klubu PCK Pedagog szkolny Psycholog szkolny</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • Profilaktyka HIV/ AIDS 	
Kształtowanie nawyków sprzyjających dbałości o swoje zdrowie, w tym o zdrowie seksualne; promowanie roli profilaktyki i wczesnego wykrywania nowotworów	<ul style="list-style-type: none"> • Realizacja programu „Wybierz życie – pierwszy krok” – działania z zakresu profilaktyki raka szyjki macicy • Program „Znamie! Znam je?” – klasy I-IV 	Pielęgniarka szkolna Wychowawcy
Zapobieganie zaburzeniom odżywiania	<ul style="list-style-type: none"> • oferta porad dietetycznych dla zainteresowanych uczniów • realizacja lekcji wychowawczych nt. profilaktyki zaburzeń odżywiania 	Dyrekcja szkoły Pielęgniarka szkolny – szkolny dietetyk Pedagog szkolny Psycholog szkolny Pedagog specjalny

b. Profilaktyka selektywna

Zadania	Sposoby realizacji	Osoby odpowiedzialne
Reagowanie w przypadku zauważenia niepokojących objawów w zachowaniu uczniów	<ul style="list-style-type: none"> • Postępowanie zgodnie z przyjętymi w szkole procedurami w przypadku zaistnienia zachowań ryzykownych • Rozmowy indywidualne z wychowawcą, pedagogiem, psychologiem szkolnym • Kontakt z rodzicami/ prawnymi opiekunami ucznia 	Dyrekcja szkoły Nauczyciele Wychowawcy Pedagog szkolny Psycholog szkolny Pedagog specjalny Pracownicy szkoły
Wspieranie w inicjowaniu procesu zmiany u uczniów przejawiających niepokojące zachowania	<ul style="list-style-type: none"> • Rozmowy o charakterze motywującym, psychoedukacja • Informowanie uczniów i rodziców o instytucjach, placówkach, specjalistach zajmujących się pomocą, terapią specjalistyczną dostosowaną do 	Pedagog szkolny Psycholog szkolny Pedagog specjalny

	zauważanego problemu	
--	----------------------	--

2. Dbłość o bezpieczeństwo fizyczne uczniów

a. Działania wychowawcze i profilaktyka uniwersalna

Zadania	Sposoby realizacji	Osoby odpowiedzialne
Zapoznavanie uczniów z zasadami bezpiecznego zachowania w przestrzeni szkolnej	<ul style="list-style-type: none">Realizacja pogadanek w ramach lekcji wychowawczychUwrażliwianie na zasady zachowania się podczas wypadków w przestrzeni szkolnej	Wychowawcy
Diagnozowanie poczucia bezpieczeństwa uczniów w przestrzeni szkolnej	<ul style="list-style-type: none">Realizacja ankiet nt. poczucia bezpieczeństwa w szkole (aspekt bezpieczeństwa fizycznego) i psychicznego – II półrocze	Pedagog szkolny Psycholog szkolny Pedagog specjalny
Wyposażenie uczniów w umiejętności udzielania podstawowej pomocy przedmedycznej	<ul style="list-style-type: none">Realizacja kursów pierwszej pomocy prowadzonych przez osoby przeszkoloneLekcje tematyczne w ramach zajęć z Edukacji dla Bezpieczeństwa	Dyrekcja szkoły Nauczyciele przeszkoleni
Zapoznanie ze szkolnymi zasadami ewakuacyjnymi	<ul style="list-style-type: none">Ćwiczenia praktyczne – symulacja sytuacji kryzysowej (alarm pożarowy)Szkolenie ze specjalistami z OSP	Dyrekcja szkoły Nauczyciele Wychowawcy
Przeciwdziałanie zachowaniom agresywnym wśród uczniów	<ul style="list-style-type: none">Realizacja lekcji wychowawczych z zakresu profilaktyki agresji i przemocy	Wychowawcy Pedagog szkolny Psycholog szkolny Pedagog specjalny
Zapewnienie uczniom bezpiecznych warunków edukacji i odpoczynku	<ul style="list-style-type: none">Dbłość o przestrzeń szkolną sprzyjającą komfortowemu odpoczynkowiPełnienie dyżurów przez nauczycieli podczas przerwOpieka nad uczniami podczas wyjazdów	Dyrekcja szkoły Nauczyciele Wychowawcy

	i wycieczek	
--	-------------	--

b. Profilaktyka selektywna

Zadania	Sposób realizacji	Osoby odpowiedzialne
Interwencja w przypadku wystąpienia zagrożeń	<ul style="list-style-type: none"> • Opieka nad uczniami doświadczającymi sytuacji zagrażających bezpieczeństwu • Postępowanie zgodnie z przyjętymi w szkole procedurami postępowania • Informowanie rodziców o zaistniałej sytuacji zagrożenia • Uruchamianie procedury „Niebieska Karta” w przypadku podejrzenia zagrożenia bezpieczeństwa ucznia w środowisku domowym 	Dyrekcja Wychowawcy Nauczyciele Pedagog szkolny Pedagog specjalny Psycholog szkolny Pracownicy szkoły
Przeciwdziałanie ryzyku powtórzenia się danej sytuacji zagrażającej	<ul style="list-style-type: none"> • Diagnozowanie powodów wystąpienia sytuacji zagrażającej • Wprowadzanie zmian w przestrzeni szkolnej; w ramach potrzeby modyfikacja szkolnych algorytmów postępowania 	Dyrekcja Wychowawcy Nauczyciele Pedagog szkolny Psycholog szkolny

Proponowane tematy lekcji wychowawczych związane z obszarem „sfera fizyczna”

	PROPONOWANE TEMATY LEKCJI WYCHOWAWCZYCH
--	--

<p style="text-align: center;">PROGRAM DZIAŁAŃ WYCHOWAWCZYCH W KLASACH I</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Przyczyny i skutki sięgania po papierosy, alkohol, narkotyki, dopalacze. 2. Internet – błogosławieństwo czy przekleństwo naszych czasów? 3. Hejt i sytuacje kryzysowe w sieci i w życiu realnym – jak im przeciwdziałać? Jak reagować? 4. Być odpowiedzialnym za własne czyny. 5. Inicjacja seksualna – jej uwarunkowanie i następstwa – spotkanie z pielęgniarką szkolną. 6. Choroby przenoszone drogą płciową i zapobieganie im (AIDS) – lekcja z pielęgniarką szkolną 7. Co to jest stres? Jak go kontrolować? 8. Profilaktyka prozdrowotna – spotkanie z pielęgniarką szkolną. 9. Zdrowy, sportowy styl życia.
<p style="text-align: center;">PROGRAM DZIAŁAŃ WYCHOWAWCZYCH W KLASACH II</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Narkotyki, alkohol, papierosy i dopalacze – mówimy „nie”. 2. Komputer i Internet – jak uniknąć uzależnienia? 3. Hejt i sytuacje kryzysowe w sieci i w życiu realnym – jak im przeciwdziałać? Jak reagować? 4. Co to jest stres i czy może nas motywować? 5. Bezpieczeństwo w szkole i poza nią. 6. Aktywnie spędzamy wolny czas. Ruch w życiu człowieka. 7. Agresja i młodzi ludzie.

<p>PROGRAM DZIAŁAŃ WYCHOWAWCZYCH W KLASACH III</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Sposoby radzenia sobie ze stresem. 2. NIE - środkom psychoaktywnym i „dopalaczom”. 3. Problem spożywania alkoholu wśród młodzieży. 4. Nie muszę pić, aby dobrze się bawić! 5. Hejt i sytuacje kryzysowe w sieci i w życiu realnym – jak im przeciwdziałać? Jak reagować? 6. Współczesne uzależnienia i zagrożenia: Internet, portale społecznościowe. 7. Niebezpieczne zachowania - HIV 8. Pamiętam o zachowaniu ostrożności podczas wypoczynku: zbiorniki wodne i góry. 9. Odpowiedzialnie uczestniczę w ruchu drogowym jako pieszy i kierowca. 10. Higiena życia codziennego: racjonalne odżywianie, aktywność fizyczna, ergonomia miejsca pracy. 11. Zdrowy, sportowy styl życia.
<p>PROGRAM DZIAŁAŃ WYCHOWAWCZYCH W KLASACH IV</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Hejt i sytuacje kryzysowe w sieci – jak im przeciwdziałać? Jak reagować? 2. Media społecznościowe już z nami zostaną. Jak korzystać z nich właściwie? 3. Dorosłe życie bez używek. Czym ryzykujemy, sięgając po substancje psychoaktywne? (m.in. tematyka FAS, uzależnień, spadku intelektualnego, utraty celów i marzeń) 4. Powiązanie ciała i psychiki – jak aktywność fizyczna pomaga nam w zachowaniu dobrego samopoczucia? 5. Techniki radzenia sobie ze stresem. 6. Warsztaty relaksacyjne przed maturą. 7. Dbam o bezpieczeństwo swoje i innych – w szkole, na drodze, na wakacjach.

SFERA PSYCHICZNA

1. Dbłość o bezpieczeństwo i zdrowie psychiczne uczniów

a. Działania wychowawcze i profilaktyka uniwersalna

Zadania	Sposoby realizacji	Osoby odpowiedzialne
Diagnozowanie poczucia bezpieczeństwa uczniów w przestrzeni szkolnej i domowej	<ul style="list-style-type: none">• Realizacja ankiet nt. poczucia bezpieczeństwa wśród uczniów klas I, II i III, IV• Realizacja ankiet adaptacyjnych wśród uczniów klas I / tylko część dotycząca szkoły/	Wychowawcy Pedagog szkolny Psycholog szkolny Pedagog specjalny
Wyposażenie uczniów w wiedzę i umiejętności nt. radzenia sobie ze stresem	<ul style="list-style-type: none">• Realizacja lekcji wychowawczych nt. stylów i sposobów radzenia sobie ze stresem• Realizacja praktycznych warsztatów relaksacyjnych• Omawianie wartości odpoczynku, snu aktywności fizycznej w kontekście pomocy w radzeniu sobie z wymaganiami dnia codziennego	Wychowawcy Pedagog szkolny Psycholog szkolny Pedagog specjalny

<p>Wyposażenie uczniów w wiedzę i umiejętności dotyczące komunikacji interpersonalnej</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Realizacja lekcji wychowawczych nt. zasad komunikacji • Reagowanie na przejawy wulgaryzacji języka • Program "Savoir – Vivre. Obycie ułatwia życie" – klasy I • Interweniowanie w przypadku konfliktów rówieśniczych – rozmowy indywidualne, działania mediacyjne 	<p>Dyrekcja Wychowawcy Nauczyciele Pedagog szkolny Psycholog szkolny Pedagog specjalny</p>
<p>Inicjowanie i rozwijanie umiejętności współpracy grupowej- na polu klasowym i szkolnym</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Realizacja warsztatów integracyjnych dla uczniów klas I • Organizacja Dnia Integracji dla uczniów klas I • Realizacja lekcji wychowawczych nt. współpracy grupowej • motywowanie uczniów do pracy na rzecz społeczności szkolnej • Włączanie uczniów w działalność agend szkolnych – Samorząd Uczniowski, gazeta szkolna „In Abstracto”, gazeta szkolna „Oskar” • Uczenie uczniów zasad zdrowej współpracy rówieśniczej i rywalizacji międzyklasowej dzięki realizacji projektu „Liga Klas” • Rozwijanie umiejętności współpracy poprzez dyscypliny sportowe – realizacja „Szkolnej Ligi Klas” 	<p>Dyrekcja Wychowawcy Nauczyciele Pedagog szkolny Psycholog szkolny Pedagog specjalny Opiekunowie agend szkolnych</p>

Przeciwdziałanie cyberprzemocy	<ul style="list-style-type: none"> • Realizacja lekcji wychowawczych nt. zjawiska cyberprzemocy • Informowanie o osobach, instytucjach pomocowych w przypadku doświadczenia agresji w Internecie 	<p>Wychowawcy Psycholog szkolny Pedagog szkolny Pedagog specjalny</p>
--------------------------------	--	---

b. Profilaktyka selektywna

Zadania	Sposoby realizacji	Osoby odpowiedzialne
Udzielanie wsparcia uczniom wymagającym oddziaływań psychologiczno – pedagogicznych	<ul style="list-style-type: none"> • Rozmowy indywidualne z psychologiem/ pedagogiem szkolnym/specjalnym o charakterze wspierającym, terapeutycznym • Rozmowy z wychowawcą • Rozmowy z rodzicami ucznia • Informowanie uczniów i rodziców o placówkach udzielających pomocy specjalistycznej, adekwatnej do zaistniałego problemu • Organizowanie warsztatów psychologiczno – pedagogicznych dla klas, w których zdiagnozowano określony obszar problemowy (np. problemy z komunikacją, współpracą itp.) 	<p>Wychowawcy Pedagog szkolny Psycholog szkolny Pedagog specjalny</p>

<p>Podejmowanie działań pomocowych zgodnie z przyjętymi zasadami</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Postępowanie zgodnie z przyjętymi w szkole procedurami w odpowiedzi na zaistniały problem lub jego podejrzenie • Kontakt z przedstawicielami policji, sądu i specjalistami – w zależności od potrzeby; współpraca interdyscyplinarna • Współpraca pomiędzy przedstawicielami rady pedagogicznej i dyrekcją w zakresie rozwiązywania i zapobiegania problemom 	<p>Dyrekcja Wychowawcy Nauczyciele Pedagog szkolny Psycholog szkolny Pedagog specjalny</p>
--	--	--

2.Przeciwdziałanie absencji szkolnej, dbałość o motywację do samorozwoju

a. Działania wychowawcze i profilaktyka uniwersalna

Zadania	Sposoby realizacji	Osoby odpowiedzialne
<p>Diagnozowanie powodów opuszczania przez uczniów zajęć szkolnych</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Realizacja ankiet dla uczniów/ rozmowy z uczniami • Rozmowy z rodzicami uczniów 	<p>Dyrekcja Wychowawcy Psycholog Pedagog szkolny/specjalny</p>
<p>Uświadamianie faktu przekładania się frekwencji na lekcjach na osiągnięcia i wyniki szkolne</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Uwrażliwianie rodziców na dany temat podczas spotkań z rodzicami • Rozmowy wychowawców i dyrekcji z rodzicami i uczniami 	<p>Dyrekcja szkoły Wychowawcy</p>

<p>Diagnozowanie zainteresowań uczniów i ich propozycji odnośnie uruchomienia zajęć dodatkowych na terenie szkoły w odpowiedzi na ich zapotrzebowanie</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Realizacja ankiet dla uczniów • Rozmowy z uczniami 	<p>Wychowawcy Pedagog szkolny</p>
<p>Motywowanie do udziału w zajęciach dodatkowych, zgodnie ze swoimi zainteresowaniami; Modelowanie pozytywne</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Promowanie oferty zajęć dodatkowych • Organizacja spotkań z absolwentami Kolberga inspirującymi swoimi pasjami, zainteresowaniami, osiągnięciami zawodowymi i życiowymi 	<p>Dyrekcja Wychowawcy Nauczyciele Pedagog szkolny Psycholog szkolny Pedagog specjalny</p>
<p>Uczenie planowania i dobrej organizacji własnej pracy</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Lekcje wychowawcze poświęcone tej tematyce; praktyczne sposoby zarządzania czasem 	<p>Wychowawcy Pedagog Psychology Pedagog specjalny</p>
<p>Budowanie poczucia więzi z klasą i szkołą</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Organizacja klasowych wyjazdów integracyjnych (kino, kręgle itp.) • Podkreślanie i promowanie znaczenia szkolnych uroczystości, zachęcanie uczniów do udziału w ważnych wydarzeniach kulturalnych, społecznych (Wigilie klasowe, Studniówka, Połowinki itp.) • Angażowanie uczniów w przygotowywanie uroczystości szkolnych i klasowych • Dbłość o atmosferę bezpieczeństwa i zaufania, przyjazny klimat na lekcjach 	<p>Dyrekcja Wychowawcy Nauczyciele Pedagog szkolny Psycholog szkolny Pedagog specjalny</p>

<p>Promowanie idei wolontariatu i pracy na rzecz innych</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Działalność Szkolnego Koła PCK • Współpraca z Centrum Wolontariatu w Kościanie • Informowanie uczniów o szkoleniach dla wolontariuszy i programach wolontariackich • Organizacja w szkole zbiórek i akcji społecznych (Banki żywności, Kolberg pomaga, wyjazdy do schroniska w Gaju itp.) 	<p>Wychowawcy Pedagog szkolny Psycholog szkolny Pedagog specjalny Opiekun Szkolnego Koła PCK Opiekun Szkolnego Klubu Wolontariusza Panie Bibliotekarki</p>
<p>Docenianie i wyróżnianie uczniów wykazujących się osiągnięciami, motywacją, postawą uczniowską</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Nagradzanie wybranych uczniów podczas uroczystości podsumowującej dany rok szkolny • Przyznanie stypendium im. dr Piotrowskiego dla uczniów wyróżniających się w dziedzinach: matematyka, język angielski • Promowanie, informowanie i pomoc uczniom w ubieganiu się o określone stypendia zewnętrzne (Stypendium Prezesa Rady Ministrów, Starosty Kościańskiego, i inne) 	<p>Dyrekcja Wychowawcy Nauczyciele Pedagog szkolny Psycholog szkolny Pedagog specjalny</p>

b. Profilaktyka selektywna

Zadania	Sposób realizacji	Osoby odpowiedzialne
---------	-------------------	----------------------

Reagowanie na przejawy nadmiernej absencji	<ul style="list-style-type: none"> • Monitorowanie frekwencji uczniów przez wychowawcę • Rozmowa indywidualna z uczniem o niskiej frekwencji szkolnej • Kontakt wychowawcy z rodzicami ucznia; w razie potrzeby – kontakt listowny 	Wychowawcy Pedagog szkolny Psycholog szkolny Pedagog specjalny
Diagnozowanie przyczyn opuszczania zajęć szkolnych przez danego ucznia	<ul style="list-style-type: none"> • Rozmowy indywidualne z uczniem • Rozmowy z rodzicami ucznia 	Wychowawcy Dyrekcja szkoły Pedagog szkolny Psycholog szkolny Pedagog specjalny
Organizowanie pomocy dla uczniów wymagających wsparcia	<ul style="list-style-type: none"> • Rozmowy z pedagogiem szkolnym/specjalnym, psychologiem • Kontakty z instytucjami zewnętrznymi typu policja, kurator rodzinny itp. W zależności od potrzeb • Informowanie ucznia i rodziców o placówkach świadczących pomoc specjalistyczną dopasowaną do zauważanego problemu 	Dyrekcja Pedagog szkolny/specjalny Psycholog szkolny

Proponowane tematy lekcji wychowawczych związane z obszarem „sfera psychiczna”

	PROPONOWANE TEMATY LEKCJI WYCHOWAWCZYCH
PROGRAM DZIAŁAŃ WYCHOWAWCZYCH W KLASACH I	<ol style="list-style-type: none"> 1. Poznajemy się – zajęcia integracyjne. 2. Ankieta adaptacyjna. 3. Organizacja życia klasy, poznanie zespołu klasowego. 4. Higiena pracy umysłowej.

	<ol style="list-style-type: none"> 5. Efektywne techniki uczenia się. 6. Umiejętność wzbudzania sympatii i efektywnego współdziałania w grupie. 7. Wiedza i umiejętności a mądrość życiowa. 8. Techniki relaksacyjne. 9. Jak ciekawie i dobrze spędzać czas wolny? 10. Co warto przeczytać, obejrzeć; czego warto posłuchać – interesujące książki, filmy, płyty, wystawy.
<p style="text-align: center;">PROGRAM DZIAŁAŃ WYCHOWAWCZYCH W KLASACH II</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Radzenie sobie w trudnych sytuacjach. 2. Odpowiedzialność. 3. Nauka jest moją pracą. Rola pracy w życiu człowieka. 4. Moja praca na rzecz klasy, szkoły, środowiska. 5. Rozwijajmy swoje pasje.
<p style="text-align: center;">PROGRAM DZIAŁAŃ WYCHOWAWCZYCH W KLASACH III</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Realizuję swoje pasje angażując się w pracę szkoły: koła zainteresowań jako dobry sposób poszerzenia wiedzy przed maturą. 2. Jestem odpowiedzialny za siebie i innych. 3. Kształcę się wszechstronnie inwestuję w siebie. 4. Jak powtarzać, żeby zapamiętać. Trening przed maturą 5. Sposoby radzenia sobie ze stresem. 6. Co chcemy robić w przyszłości? 7. Moje cechy osobowościowe, predyspozycje, zdolności a mój przyszły zawód. 8. Odpoczynek w sytuacjach stresu.

	<p>9. Jak przeżyć życie? – przeciwdziałanie zwątpieniu i załamaniu, kształtowanie umiejętności krytycznego spojrzenia na siebie, niepoddawanie się modom, praca nad kształtowaniem własnego „ja”.</p> <p>10. Jak mądrze zorganizować czas wolny? Sposoby zarządzania czasem.</p>
<p style="text-align: center;">PROGRAM DZIAŁAŃ WYCHOWAWCZYCH W KLASACH IV</p>	<p>1. Matura i co dalej? – Planuję swoją ścieżkę zawodową</p> <p>2. Dokąd zmierzamy ? Rola wykształcenia w planowaniu rozwoju osobistego.</p> <p>3. Sposoby powtarzania i utrwalania wiadomości w przygotowywaniu się do egzaminów.</p> <p>4. Reklama samego siebie – cv, list motywacyjny, autoprezentacja.</p> <p>5. Moje marzenia – co robię, by je zrealizować?</p> <p>6. Co nas motywuje do działania?</p> <p>7. Zarządzanie własnym czasem.</p> <p>8. Pasja z życia człowieka.</p>

SFERA SPOŁECZNA

1. **Przygotowanie młodzieży do poruszania się po rynku pracy**
 - a. **Działania wychowawcze i profilaktyka uniwersalna**

Zadania	Sposoby realizacji	Osoby odpowiedzialne

<p>Doradztwo zawodowo – edukacyjne: indywidualne i klasowe</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Rozmowy indywidualne o charakterze doradztwa zawodowego pedagoga szkolnego z zainteresowanymi uczniami • Realizacja testów preferencji zawodowych w ramach konsultacji z pedagogiem szkolnym • Realizacja lekcji wychowawczych z zakresu możliwych kierunków kształcenia wyższego • Realizacja lekcji z zakresu tematyki rynku pracy w ramach Podstaw Przedsiębiorczości/ Biznes i Zarządzanie • Informowanie o możliwości konsultacji u doradców z instytucji zewnętrznych – Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna, Powiatowy Urząd Pracy • Zachęcanie do planowania swojej ścieżki kariery m.in. poprzez informacje zamieszczane na stronie internetowej szkoły – promowanie stron przeznaczonych dla maturzystów typu Tropiciel Maturzysty itp. 	<p>Wychowawcy Pedagog szkolny – szkolny koordynator doradztwa zawodowego Nauczyciele Podstaw Przedsiębiorczości/ Biznes i Zarządzanie</p>
--	--	---

<p>Informowanie o ofertach szkół wyższych, promowanie wartości kształcenia wyższego</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Wyjazd z uczniami klas III na Salon Maturzystów itp. w celu poznania szerokiej oferty szkół wyższych • Organizowanie spotkań uczniów z przedstawicielami szkół wyższych na terenie liceum • Udostępnianie informatorów i ofert szkół wyższych przez pedagoga i psychologa szkolnego 	<p>Wychowawcy Nauczyciele</p> <p>Pedagog szkolnych</p> <p>Pedagog szkolny Psycholog szkolny</p>
<p>Rozwijanie umiejętności autoprezentacji, radzenia sobie ze stresem</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Realizacja lekcji w ramach Podstaw Przedsiębiorczości/ Biznes i Zarządzanie • Realizacja lekcji z psychologiem szkolnym dotyczących autoprezentacji, komunikacji werbalnej i niewerbalnej, radzenia sobie ze stresem 	<p>Nauczyciele Podstaw Przedsiębiorczości Nauczyciele Biznes i Zarządzanie Psycholog szkolny</p>
<p>Prezentacja lokalnego rynku pracy ; podkreślanie wartości przedsiębiorczości i jej rozwijanie</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Organizacja spotkań z lokalnymi przedsiębiorcami – modelami pozytywnych zachowań • Realizacja tematów nt. prowadzenia własnej działalności, kwestii biznesowych w ramach Podstaw Przedsiębiorczości i Biznes i Zarządzanie • Zachęcanie uczniów do udziału w konkursach rozwijających umiejętność tworzenia własnego biznesplanu itp. 	<p>Nauczyciele Podstaw Przedsiębiorczości Nauczyciele Biznes i Zarządzanie</p>

b. Profilaktyka selektywna

Zadania	Sposoby realizacji	Osoby odpowiedzialne
Pomoc uczniom w kształtowaniu swojej tożsamości zawodowej	<ul style="list-style-type: none"> • Umożliwianie, w ramach możliwości, zmiany profilu kształcenia • Oferowanie testów preferencji zawodowych, konsultacji z doradcą zawodowym • Poradnictwo psychologiczne z zakresu kształtowania własnej tożsamości 	<p>Dyrekcja szkoły</p> <p>Pedagog szkolny</p> <p>Psycholog szkolny</p>

2. **Kształtowanie postawy akceptacji i pomocy osobom słabszym, chorym oraz postaw społecznych**

Zadania	Sposoby realizacji	Osoby odpowiedzialne
Promowanie idei pracy na rzecz innych	<ul style="list-style-type: none"> • Realizacja lekcji wychowawczych dla uczniów klas I w Centrum Wolontariatu w Kościanie • Promowanie idei wolontariatu • Informowanie uczniów na stronie internetowej szkoły oraz w gablocie pedagoga i psychologa o możliwościach zaangażowania się w różnorodne programy wolontariackie • Promowanie działalności szkolnego koła PCK, włączanie uczniów do organizowanych akcji • Motywowanie uczniów do włączania się w akcje charytatywne – 	<p>Pedagog szkolny/specjalny</p> <p>Psycholog szkolny</p> <p>Opiekun Szkolnego Koła PCK</p> <p>Wychowawcy</p> <p>Opiekun Szkolnego Klubu Wolontariusza</p> <p>Panie Bibliotekarki</p>

	np. pomoc schronisku dla psów w Gaju, zbiórki żywności, akcja „Kolberg pomaga” itp.	
Kształtowanie postaw tolerancji i szacunku dla odmienności	<ul style="list-style-type: none"> • Realizacja lekcji wychowawczych nt. tolerancji • Angażowanie się w akcje organizowane przez instytucje działające na rzecz osób niepełnosprawnych – np. kiermasze w Zespole Szkół Specjalnych w Kościanie, obchody Dnia Godności Osób Niepełnosprawnych organizowane przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie itp. • Otoczenie opieką uczniów niepełnosprawnych, włączanie ich w życie klasy i szkoły • Konkurencja w Lidze Klas – Dzień Świadomości Autyzmu • Szkoła otwarta na różnorodność – zajęcia dla uczniów 	Dyrekcja Wychowawcy Nauczyciele Pedagog szkolny/specjalny Psycholog szkolny
Kształtowanie postawy szacunku dla środowiska przyrodniczego	<ul style="list-style-type: none"> • Lekcje wychowawcze i przedmiotowe nt. zasad zrównoważonego rozwoju, kształtujące zainteresowanie ekologią • Podejmowanie działań i inicjatyw na rzecz ochrony środowiska – m.in. poprzez konkurencje w Lidze Klas 	Nauczyciele biologii i przyrody Wychowawcy

3. Uczenie procedur demokratycznych i świadomości narodowej

Zadania	Sposoby realizacji	Osoby odpowiedzialne
Stwarzanie okazji do doświadczania siebie w roli obywatela posiadającego prawo do głosowania	<ul style="list-style-type: none"> zorganizowanie kampanii przedwyborczej do Samorządu Uczniowskiego oraz wyborów do Samorządu Uczniowskiego 	Opiekun Samorządu Uczniowskiego Dyrekcja szkoły
Kształtowanie umiejętności wypracowania porozumienia w sprawach dotyczących ogółu klasowego	<ul style="list-style-type: none"> zorganizowanie wyborów do samorządu klasowego organizacja uroczystości klasowych, wyjazdów klasowych, czyli sytuacji wymagających wypracowania porozumienia 	Wychowawcy klas
Rozwój poszanowania dziedzictwa narodowego i kształtowanie świadomości narodowej. Wskazywanie autorytetów i wzorców moralnych.	<ul style="list-style-type: none"> świętowanie rocznic, wydarzeń patriotycznych, lekcje wychowawcze nt. patriotyzmu 	Dyrekcja szkoły Wychowawcy klas Nauczyciele
Poznanie kultury rodzimej, zaznajamianie się z kulturą regionu	<ul style="list-style-type: none"> obchody Dnia Patrona Szkoły – Oskara Kolberga tematyczne lekcje wychowawcze i wycieczki 	Wychowawcy klas Nauczyciele

Proponowane tematy lekcji wychowawczych związane z obszarem „sfera społeczna”

	PROPONOWANE TEMATY LEKCJI WYCHOWAWCZYCH
PROGRAM DZIAŁAŃ WYCHOWAWCZYCH W KLASACH I	<ol style="list-style-type: none"> Organizacja życia klasy, poznanie zespołu klasowego. Wybór samorządu klasowego. Ankieta adaptacyjna.

	<ol style="list-style-type: none"> 4. Zapoznanie uczniów ze Statutem, Regulaminem szkolnym oraz Wewnątrzszkolnym Systemem Oceniania. 5. Poznajemy historię i tradycję naszej szkoły. 6. Kim był Oskar Kolberg? - sylwetka patrona. 7. Wybory do Samorządu Uczniowskiego. 1. O kulturze słowa. Wulgaryzmy w społecznej komunikacji. 2. Rola tradycji w budowaniu tożsamości człowieka. 3. Dlaczego czcimy święta i uroczystości narodowe? Ojczyzna – źródło i przedmiot patriotycznych uczuć i obowiązków człowieka. 4. Rozwijanie poczucia tożsamości europejskiej i świadomości „Jestem Polakiem, więc Europejczykiem”. 5. Wizyta w muzeum regionalnym. 6. Mój wymarzony zawód. Ankieta sprawdzająca predyspozycje zawodowe. 7. „Życ bliżej natury” – czy ekologia jest modna? Jak sami możemy wpływać na ochronę środowiska? 8. Walka ze zmianami klimatu na świecie. Co robią ludzie, by im przeciwdziałać? 9. Czym właściwie jest prawo? Główne akty prawne w Polsce i ich hierarchia. 10. Rola pieniądza w życiu człowieka.
<p style="text-align: center;">PROGRAM DZIAŁAŃ WYCHOWAWCZYCH W KLASACH II</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wybór samorządu klasowego. 2. Organizacja życia klasy i pomocy koleżeńskiej.

	<ol style="list-style-type: none">3. Statut, regulamin i program wychowawczy szkoły.4. Wewnątrzszkolny System Oceniania.5. Wybory do Samorządu Uczniowskiego.6. Żyjemy między ludźmi. Zasady współżycia w grupie.7. Uznawanie prawa innych ludzi do odrębności. Jestem człowiekiem tolerancyjnym.8. Stosunek do własności prywatnej i społecznej.9. „Czysta gra” – zwycięstwo i porażka10. Tradycje patriotyczne. Obchody świąt państwowych i rocznic historycznych.11. Jak możemy wyrażać patriotyzm w dzisiejszych czasach.12. Jak działają sekty?13. Co decyduje o moim miejscu w rodzinie?14. Poszanowanie życia, miłość, małżeństwo, akceptacja i szacunek.15. Dorastanie do miłości.16. Moja praca na rzecz klasy, szkoły, środowiska.17. Jak działalność człowieka niszczy środowisko naturalne?18. Praca podczas wakacji19. Rynek pracy w naszym regionie.20. Moje predyspozycje zawodowe – ankieta.21. Jak działalność człowieka niszczy
--	---

	<p>środowisko naturalne?</p> <p>22. Czy sami możemy zadbać o środowisko w codziennym życiu?</p> <p>23. Przyczyny i skutki globalnego ocieplenia. Dlaczego o tym mówimy?</p> <p>24. Prawa autorskie. Dlaczego należy ich przestrzegać?</p> <p>25. Co robić z pieniędzmi, czyli o wydawaniu i oszczędzaniu.</p>
<p style="text-align: center;">PROGRAM DZIAŁAŃ WYCHOWAWCZYCH W KLASACH III</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Współodpowiedzialność za wizerunek szkoły. 2. Realizuję swoje pasje angażując się w pracę szkoły: koła zainteresowań jako dobry sposób poszerzenia wiedzy przed maturą. 3. Traktuję kolegów i koleżanki tak jak sam chciałbym być traktowany. 4. Jestem odpowiedzialny za siebie i innych. 5. Obowiązki wobec ojczyzny. 6. Obchody świąt państwowych i rocznic historycznych. 7. Jestem Polakiem w zjednoczonej Europie. 8. Globalizacja bez utraty tożsamości narodowej – jak to możliwe? 9. Co chcemy robić w przyszłości? 10. Moje cechy osobowościowe, predyspozycje, zdolności a mój przyszły zawód. 11. Preorientacja zawodowa. 12. Wybór kierunków studiów wyższych 13. Jak pisać życiorys, podanie o pracę, list motywacyjny? 14. Jestem odpowiedzialny za środowisko naturalne.

	<p>Ziemia naszym wspólnym domem; nie marnujemy energii i wody.</p> <p>15. Pozostawmy środowisko naturalne w takim samym lub lepszym stanie od tego jakie zastaliśmy.</p> <p>16. Konsumpcyjny model życia i eksploatacja zasobów naturalnych jako przyczyny zmian klimatycznych. Czy nadal możemy konsumować tyle zasobów i energii, ile chcemy?</p> <p>17. Dlaczego trzeba czytać to, co się podpisuje?</p> <p>18. Bezpieczna bankowość elektroniczna. Jak dbać o swoje finanse w Internecie?</p>
<p style="text-align: center;">PROGRAM DZIAŁAŃ WYCHOWAWCZYCH W KLASACH IV</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Przypomnienie uczniom treści zawartych w najważniejszych aktach prawnych szkoły. 2. Organizacja życia klasowego. 3. Pełnoletniość – co to dla mnie oznacza? 4. Odpowiedzialność prawna i cywilna za własne słowa i czyny. 5. Każdy inny, wszyscy równi. Czy jestem człowiekiem tolerancyjnym? 6. Co oznacza dla mnie patriotyzm? 7. Państwowe święta i rocznice historyczne – dlaczego je obchodzimy? 8. Fazy miłości i małżeństwa. 9. Jak dbam o środowisko naturalne? Lokalne działania pomocne w globalnych problemach. 10. Świadomość ekologiczna. 11. Moje predyspozycje osobowościowe i zawodowe. Czy znam siebie? 12. Oferty studiów wyższych – jakie mam możliwości dalszej ścieżki kariery? 13. Jak oszczędzać swoje fundusze? 14. Pierwsza praca, pierwsze pieniądze. Tworzę kapitał na przyszłość. 15. Odpowiedzialność prawna w dorosłym życiu. 16. Zawieranie umów przez Internet (sklepy internetowe, serwisy aukcyjne) 17. Udostępnianie danych własnych i osób trzecich, dobra osobiste i odpowiedzialność za ich naruszenie.

--	--

SFFERA AKSJOLOGICZNA

1. Kształtowanie właściwego stosunku do norm moralnych, kształtowanie u uczniów świadomości własnego systemu wartości i postępowania zgodnego z przyjętymi w społeczeństwie normami

Zadania	Sposób realizacji	Osoby odpowiedzialne
Rozwijanie kultury osobistej oraz promowanie zasad kulturalnego zachowania się	<ul style="list-style-type: none"> • Realizacja projektu nt. zasad Savoir – vivre – „Obycie ułatwia życia” – klasy I • Modelowanie zachowań uczniów poprzez promowanie pozytywnych przykładów • Organizacja spotkań z wybitnymi przedstawicielami świata kultury i nauki • Reagowanie na przejawy niekulturalnego zachowania się • Organizowanie wyjazdów do kina, teatru, muzeum 	Dyrekcja Wychowawcy Nauczyciele Pedagog szkolny Pedagog specjalny Psycholog szkolny
Kształtowanie tożsamości osobistej – w wymiarze indywidualnym i społecznym	<ul style="list-style-type: none"> • Realizacja lekcji wychowawczych nt. występujących w danej klasie pasji, talentów, • Realizacja lekcji wychowawczych nt. marzeń i planów na przyszłość, stymulujących do odpowiedzi na pytania: „Kim jestem?/ Jaki jestem? Czego pragnę?/ Do czego dążę?” • Realizacja lekcji 	Wychowawcy klas

	wychowawczych związanych z mnogością pełnionych ról w życiu i wynikających z tego systemów wartości	
--	--	--

Proponowane tematy lekcji wychowawczych związane z obszarem „Sfera aksjologiczna”

	PROPONOWANE TEMATY LEKCJI WYCHOWAWCZYCH
PROGRAM DZIAŁAŃ WYCHOWAWCZYCH W KLASACH I	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zasady savoir-vivre. O kulturalnym zachowaniu, grzeczności i dobrych manierach. 2. Umiejętność samodzielnego dokonywania wyboru zachowań właściwych. 3. Rola tradycji w budowaniu tożsamości człowieka. 4. Jak osiągnąć sukces?
PROGRAM DZIAŁAŃ WYCHOWAWCZYCH W KLASACH II	<ol style="list-style-type: none"> 1. Po co żyje człowiek? Szukam sensu życia. 2. Stosunek do własności prywatnej i społecznej. 3. Co decyduje o moim miejscu w rodzinie?

<p style="text-align: center;">PROGRAM DZIAŁAŃ WYCHOWAWCZYCH W KLASACH III</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Savoir vivre – dobre maniery w każdej sytuacji. 2. Moje udane życie rodzinne – złożoność problemów związanych z życiem rodzinnym; dojrzałe funkcjonowanie w rodzinie. 3. Kto może pomóc w trudnych sytuacjach rodzinnych? 4. Kiedy zdecydować się na założenie rodziny – kariera czy rodzina?
<p style="text-align: center;">PROGRAM DZIAŁAŃ WYCHOWAWCZYCH W KLASACH IV</p>	<ol style="list-style-type: none"> 5. Savoir vivre – dobre maniery w każdej sytuacji. 1. Wartości, które cenię w życiu najbardziej. 2. Osoby, które nas inspirują i zachwycają. 3. Kulturalna postawa i wizerunek. Zasady, które należy znać. 4. Uczestniczę w życiu kulturalnym – wyjazdy do teatru, kina, muzeum. 5. Sens życia – jak żyć, by być spełnionym? 6. Współczesne zagrożenia rodziny, co niszczy, a co chroni więzy rodzinne. 8. Kiedy zdecydować się na założenie rodziny – kariera czy rodzina?

Powyższy wykaz proponowanych tematów lekcji wychowawczych został uzupełniony o tematy z zakresu finansów, prawa i klimatu zgodnie z ROZPORZĄDZENIEM MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ¹⁾ z dnia 3 czerwca 2020 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół Na podstawie art. 47 ust. 1 pkt 3 i ust. 4 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2020 r. poz. 910) zarządza się, co następuje: § 1. W rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 3 kwietnia 2019 r. w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół (Dz. U. poz. 639) – Załącznik 1

IX. Działania wychowawcze na poszczególnych przedmiotach

Proces wychowania uczniów odbywa się nie tylko poprzez działalność podczas lekcji wychowawczych, bowiem treści wychowawcze i profilaktyczne obecne są w podstawach programowych i programach nauczania poszczególnych przedmiotów. Kierując się tą zasadą wyodrębniono poniżej treści wychowawcze realizowane w bieżącej pracy przedmiotowej.

Poniżej przykładowe treści:

Sfera fizyczna

HISTORIA i WOS:

- Uczeń przestrzega zasad bezpiecznego zachowania się w sytuacji zagrożenia

JĘZYK POLSKI:

- Uczeń poznaje klasyczną ideę greckiego wychowania- kalos kagathos (piękny i dobry), jest świadomy jej wartości i ponadczasowości, dostrzega w niej takie zalety jak uczciwość, skromność, piękno cielesne i duchowe, szlachetność ciała i umysłu

CHEMIA:

- Uczeń zostaje zapoznany z zastosowaniem, występowaniem i szkodliwym działaniem na człowieka wybranych związków organicznych i nieorganicznych (przykłady substancji mających negatywny lub pozytywny wpływ na organizm ludzki: alkohol etylowy, nikotyna, fenyloetyloamina, LSD),
- Uczeń zna definicję leków i podział oraz przykłady ich działania,
- Uczeń zna pojęcie doping chemiczny i konsekwencje jego stosowania
- Uczeń zna sposoby powstawania i przeciwdziałania takim zjawiskom jak: smog, efekt cieplarniany, dziura ozonowa.

GEOGRAFIA:

- Wycieczki terenowe związane z analizą ukształtowania terenu, budowy geologicznej, form geomorfologicznych, sieci hydrograficznej i innych elementów środowiska przyrodniczego oraz środowiska społeczno-ekonomicznego

PRZYRODA:

- Uczeń analizuje wpływ na zdrowie reklamowanych produktów, w szczególności żywnościowych, farmaceutycznych, kosmetycznych (np. rzeczywista kaloryczność produktów typu „light”),
- omawia stosowany w sporcie doping i uzasadnia szkodliwość stosowanych substancji chemicznych
- formułuje i uzasadnia własne opinie na temat homeopatii i „szkodliwej chemii”
- podaje przykłady analizy płynów ustrojowych i ich znaczenie w profilaktyce chorób (np. wykrywanie białka i glukozy w moczu).

BIOLOGIA:

- Uczeń wyjaśnia, czym zajmuje się inżynieria genetyczna, oraz podaje przykłady jej zastosowania; wyjaśnia, co to jest „organizm genetycznie zmodyfikowany (GMO)” i „produkt GMO”;
- wyjaśnia, na czym polega poradnictwo genetyczne, oraz wymienia sytuacje, w których warto skorzystać z poradnictwa genetycznego i przeprowadzenia badań DNA;
- przedstawia potencjalne korzyści i zagrożenia płynące ze stosowania roślin transgenicznych w rolnictwie oraz transgenicznych zwierząt w badaniach laboratoryjnych i dla celów przemysłowych;

-
-
- wymienia najważniejsze choroby wirusowe człowieka (WZW typu A, B i C, AIDS, zakażenie HPV, grypa, odra, świnka, różyczka, ospa wietrzna, polio, wścieklizna) i określa drogi zakażenia wirusami oraz przedstawia podstawowe zasady profilaktyki chorób wirusowych.
 - wymienia najważniejsze choroby bakteryjne człowieka (gruźlica, czerwotka bakteryjna, dur brzuszny, cholera, wąglik, borelioza, tężec), przedstawia drogi zakażenia bakteriami oraz przedstawia podstawowe zasady profilaktyki chorób bakteryjnych.
 - wymienia najważniejsze protisty wywołujące choroby człowieka (malaria, rzęsistkowica, lamblioza, toksoplazmoza, czerwotka pełzakowa), przedstawia drogi zarażenia oraz przedstawia podstawowe zasady profilaktyki chorób wywoływanych przez protisty.
 - przedstawia podstawowe zasady profilaktyki chorób człowieka wywoływanych przez grzyby.
 - wymienia najczęściej występujące płazińce i nicienie pasożytnicze, których żywicielem może być człowiek, podaje sposoby zapobiegania szerzeniu się ich inwazji.
 - podaje źródła, funkcje i wyjaśnia znaczenie składników pokarmowych dla prawidłowego rozwoju i funkcjonowania organizmu ze szczególnym uwzględnieniem roli witamin, soli mineralnych, aminokwasów egzogennych, nienasyconych kwasów tłuszczowych i błonnika;
 - określa czynniki wpływające na zaburzenie homeostazy organizmu (stres, szkodliwe substancje, w tym narkotyki, nadużywanie leków i niektórych używek, biologiczne czynniki chorobotwórcze);
 - wymienia przyczyny schorzeń poszczególnych układów (pokarmowy, oddechowy, krwionośny, nerwowy, narządy zmysłów) i przedstawia zasady profilaktyki w tym zakresie.
 - analizuje związek pomiędzy dietą i trybem życia a stanem zdrowia (otyłość i jej następstwa zdrowotne, cukrzyca, anoreksja, bulimia).
 - analizuje wpływ czynników zewnętrznych na stan i funkcjonowanie układu oddechowego (alergie, bierne i czynne palenie tytoniu, pyłowe zanieczyszczenia powietrza).
 - analizuje związek pomiędzy dietą i trybem życia a stanem i funkcjonowaniem układu krwionośnego (miażdżyca, zawał serca, żylaki).
 - opisuje sytuacje, w których występuje niedobór odporności (immunosupresja po przeszczepach, AIDS itd.), i przedstawia związane z tym zagrożenia.
 - przedstawia podstawowe zasady profilaktyki chorób skóry (trądzik, kontrola zmian skórnych, wpływ promieniowania UV na stan skóry i rozwój chorób nowotworowych skóry).
 - przedstawia podstawowe zasady higieny narządu wzroku i słuchu.
 - opisuje metody wykorzystywane w planowaniu rodziny
 - podaje przykłady chorób genetycznych człowieka wywołanych przez mutacje genowe (mukowiscydoza, fenyloketonuria, hemofilia, ślepotę na barwy, choroba Huntingtona);
 - podaje przykłady chorób genetycznych wywoływanych przez mutacje chromosomowe i określa te mutacje (zespoły Downa, Turnera i Klinefeltera).

WYCHOWANIE FIZYCZNE I PODSTAWY MOTORYCZNOŚCI:

- uczeń omawia zalecenia dotyczące aktywności fizycznej w zależności od płci, okresu życia i rodzaju pracy zawodowej;
- wymienia czynniki wpływające na podejmowanie aktywności fizycznej zależne od rodziny, kolegów, mediów i społeczności lokalnej;
- ocenia reakcje własnego organizmu na wysiłek fizyczny o różnej intensywności;
- wyjaśnia, na czym polega prozdrowotny styl życia; świadomie podejmuje aktywność ruchową w czasie wolnym od pracy i nauki; omawia znaczenie wypoczynku i relaksu po wysiłku;
- wykazuje potrzebę i rozumie konieczność całonocnego uczestnictwa w rekreacji ruchowej;
- wyjaśnia związek między aktywnością fizyczną i żywieniem a zdrowiem i dobrym samopoczuciem;
- wymienia choroby cywilizacyjne uwarunkowane niedostatkami ruchu, w szczególności choroby układu krążenia, układu ruchu i otyłość, oraz omawia sposoby zapobiegania im;
- wylicza oraz interpretuje własny wskaźnik wagowo-wzrostowy (BMI);
- wykazuje postawę dbałości o własne ciało, podejmowania czynności w celu przeciwdziałania negatywnym dla zdrowia skutkom pracy, w tym pracy w pozycji siedzącej i przy komputerze;
- wyjaśnia, na czym polega umiejętność oceny stopnia ryzyka związanego z niektórymi sportami lub wysiłkami fizycznymi;
- omawia etyczne i zdrowotne konsekwencje stosowania środków dopingujących;

EDUKACJA DLA BEZPIECZEŃSTWA:

- Uczeń umie udzielać pierwszej pomocy poszkodowanym w różnych stanach zagrażających życiu i zdrowiu.
- Uczeń zna zasady postępowania w przypadku wystąpienia zagrożenia życia, zdrowia lub mienia; zna zasady planowania i organizowania działań
- rozpoznaje rodzaje sygnałów alarmowych i zna obowiązki ludności po usłyszeniu alarmu;
- wskazuje drogi ewakuacji w szkole, omawia zasady ewakuacji ludności i środków materiałowych;
- potrafi ewakuować się z budynku w trybie alarmowym.

RELIGIA:

- Uczeń dokonuje oceny zjawisk przełomu wieków oraz patologii (narkomania, uzależnienia).
- Uczeń charakteryzuje chrześcijańską naukę na temat wojny i pokoju (służba wojskowa, obrona konieczna, pacyfizm).
- Uczeń charakteryzuje zagadnienia etyki małżeńskiej i bioetyki (integracja seksualna, AIDS, aborcja, antykoncepcja, eutanazja, transplantacja, klonowanie, zapłodnienie *in vitro*).

Sfera psychiczna (emocjonalna i intelektualna)

HISTORIA:

- uczeń kształtuje postawy sprzyjające rozwojowi indywidualnemu i społecznemu, takie jak: uczciwość, wiarygodność, odpowiedzialność, wytrwałość, poczucie własnej wartości, szacunek dla innych ludzi, ciekawość poznawcza, kreatywność, przedsiębiorczość, kultura osobista,

JĘZYK POLSKI:

- Uczeń prezentuje własne przeżycia wynikające z kontaktu z dziełem sztuki; rozwija wrażliwość emocjonalną i intelektualną związaną z jego odbiorem
- dostrzega związek języka z wartościami, rozumie, że język podlega wartościowaniu, (np. język jasny, prosty, zrozumiały, obrazowy, piękny), jest narzędziem wartościowania, a także źródłem poznania wartości (utrwalonych w znaczeniach nazw wartości, takich jak: dobro, prawda, piękno; wiara, nadzieja, miłość; wolność, równość, braterstwo; Bóg, honor, ojczyzna; solidarność, niepodległość, tolerancja);
- dostrzega obecne w utworach literackich oraz innych tekstach kultury wartości narodowe i uniwersalne;
- dostrzega w świecie konflikty wartości (np. równości i wolności, sprawiedliwości i miłosierdzia) oraz rozumie źródła tych konfliktów,

JĘZYKI OBCE:

- Uczeń wyraża swoje emocje (np. radość, niezadowolenie, zdziwienie)
- Uczeń wyraża opinie za i przeciw i uzasadnia je.
- Uczeń omawia zagadnienia związane z:
 - podobieństwami i różnicami kulturowymi, społecznymi i politycznymi wśród krajów anglojęzycznych,
 - tematyką integracji europejskiej,
 - problematyką społeczną i rodzinną,
 - zdrowym stylem życia w kontekście żywienia i sportu,
 - aspektami socjalnymi, np. wynajem czy sprzedaż mieszkania, zakupy czy usługi,
 - edukacją i systemem oświaty,
 - podróżowaniem,
 - zagrożeniami i ochroną środowiska naturalnego
- Uczeń stosuje strategie komunikacyjne oraz proste strategie kompensacyjne, gdy nie zna lub nie pamięta jakiegoś wyrazu
- Uczeń posiada świadomość językową np. podobieństw i różnic między językami
- Uczeń przetwarza tekst ustnie i pisemnie, przekazując w języku obcym i języku polskim informacje oraz główne myśli

WIEDZA O KULTURZE:

- Uczeń odbiera teksty kultury i wykorzystuje informacje w nich zawarte, z uwzględnieniem specyfiki medium, w którym są przekazywane
- Uczeń tworzy wypowiedzi, celowo posługując się różnymi mediami (słowo mówione i pisane, obraz malarski, fotograficzny, filmowy, dźwięk, widowisko, środki multimedialne); aktywnie współtworzy kulturę lokalną (szkoły, dzielnicy,

miejsowości)

PODSTAWY PRZEDSIĘBIORCZOŚCI:

- Uczeń wykorzystuje formy komunikacji werbalnej i niewerbalnej (w celu autoprezentacji);
- podejmuje decyzje i ocenia ich skutki, zarówno pozytywne, jak i negatywne.
- uczeń rozpoznaje zachowania agresywne, asertywne i uległe;
- potrafi przedstawić cechy osoby przedsiębiorczej;
- rozpoznaje mocne i słabe strony swojej osobowości;
- zna korzyści wynikające z planowania własnych działań i inwestowania w siebie;
- odczytuje informacje zawarte w reklamach, odróżniając je od elementów perswazyjnych; wskazuje pozytywne i negatywne przykłady wpływu reklamy na konsumentów.

INFORMATYKA:

- Przygotowanie do świadomego wyboru kierunku i zakresu dalszego kształcenia informatycznego.
- Dążenie do wszechstronnego rozwoju osobowego i społecznego oraz do osiągnięcia wyznaczonych celów życiowych.
- Kształcenie samodzielności w podejmowaniu decyzji dotyczących własnego rozwoju intelektualnego.
- Rozwijanie umiejętności funkcjonowania w skomputeryzowanym świecie. Traktowanie wiadomości z informatyki w sposób integralny z innymi naukami, jako wartości poznawczej samej w sobie, prowadzącej do lepszego rozumienia świata, ludzi i siebie.
- Rozwijanie osobistych zainteresowań i dociekliwości poznawczej, ukierunkowanej na poszukiwanie informacji w różnych źródłach.
- Przewidywanie użyteczności informatyki dla życia zawodowego i społecznego.
- Przygotowywanie do podejmowania i rozwiązywania złożonych zadań, z uwzględnieniem środków i metod informatyki.
- Organizowanie i ocenianie własnej nauki, przyjmowanie odpowiedzialności za jej poziom.

FIZYKA:

- Uczeń interesuje się zjawiskami otaczającego świata;
- przejawia ciekawość poznawczą poprzez formułowanie pytań i szukanie odpowiedzi z wykorzystaniem metodologii badawczej;
- poszerza wiedzę korzystając z materiałów źródłowych i bezpiecznie eksperymentuje;
- posługuje się pojęciami i językiem charakterystycznym dla fizyki, odróżniania znaczenia pojęć w języku potocznym od ich znaczenia w nauce;
- wykorzystuje elementy metodologii badawczej do zdobywania i weryfikowania informacji;
- wyjaśniania zjawiska fizyczne poprzez interpretację i wykorzystanie wyników i dowodów naukowych

-
-
- jest świadomy roli fizyki jako naukowej podstawy współczesnej techniki i technologii, w tym również technologii informacyjno-komunikacyjnej;
 - wie, że rozwój człowieka związany jest z pozyskiwaniem wiedzy, umiejętności i określonymi postawami społecznymi
 - zna znaczenie fizyki w procesie rozwoju gospodarczego i społecznego, a także codziennego życia

WYCHOWANIE FIZYCZNE I PODSTAWY MOTORYCZNOŚCI:

- Samoocena – uczeń wskazuje mocne i słabe strony swojej sprawności fizycznej, opracowuje i realizuje program aktywności fizycznej dostosowany do własnych potrzeb;
- wyjaśnia, co oznacza odpowiedzialność za zdrowie własne i innych ludzi;
- wyjaśnia, na czym polega praca nad sobą dla zwiększenia wiary w siebie, poczucia własnej wartości i umiejętności podejmowania decyzji;
- omawia zasady racjonalnego gospodarowania czasem;

RELIGIA:

- Poczucie akceptacji i bezpieczeństwa ułatwia młodemu człowiekowi zmaganie się z zagrożeniami cywilizacji.
- Uczeń ukazuje znaczenie w życiu chrześcijanina ascezy wspomagającej przezwyciężanie egoizmu i zazdrości.

ETYKA:

- Uczeń dokonuje analizy i właściwej oceny własnych działań;
- przejawia i umie uzasadnić postawę altruistyczną;
- ma obiektywne poczucie własnej wartości oraz czuje potrzebę i wykazuje dążność do stałego rozwijania i doskonalenia swojej osobowości;

Sfera społeczna

HISTORIA:

- pogłębianie postaw obywatelskich, – kształtowanie postaw patriotycznych,
- utrwalanie przywiązania do swojej „małej ojczyzny
- rozwijanie postaw sprzyjających sprawnemu i odpowiedzialnemu funkcjonowaniu we współczesnym świecie
- utrwalanie szacunku do symboli narodowych
- kształtowanie postaw sprzyjających rozwojowi indywidualnemu i społecznemu, takich jak: uczciwość, wiarygodność, odpowiedzialność, wytrwałość, poczucie własnej wartości, szacunek dla innych ludzi, ciekawość poznawcza, kreatywność, przedsiębiorczość, kultura osobista,
- gotowość do uczestnictwa w kulturze, podejmowania inicjatyw oraz do pracy zespołowej
- kształtowanie postawy patriotycznej i obywatelskiej
- przeciwstawianie się wszelkim formom dyskryminacji
- uzasadnianie potrzeby przeciwstawiania się rasizmowi, antysemityzmowi i ksenofobii
- angażowanie się w wybrane działania na rzecz równości i tolerancji

JĘZYK POLSKI:

- uczeń przyjmuje postawę szacunku dla podstawowych wartości kultury światowej, europejskiej i polskiej;
- ma poczucie przynależności do wspólnoty regionalnej, narodowej, europejskiej i ogólnoludzkiej;
- wykazuje szacunek dla drugiego człowieka, odmiennych postaw, poglądów i opinii;
- jest tolerancyjny wobec odmiennych kultur; wykazuje szacunek dla tradycji kultury i potrafi samodzielnie ocenić jej dorobek;
- świadomie uczestniczy we współczesnym życiu kulturalnym;
- akceptuje idee patriotyczne i demokratyczne;
- wykazuje prospołeczną postawę;
- potrafi współpracować z innymi, by realizować zadania przewidziane dla grupy

JĘZYKI OBCE:

- uczeń nawiązuje kontakty towarzyskie (np. przedstawia siebie i inne osoby, udziela podstawowych inf. na swój temat i pyta o dane rozmówcy i innych osób)
- uczeń stosuje formy grzecznościowe
- uczeń współdziała w grupie, np. w lekcyjnych i pozalekcyjnych pracach projektowych
- uczeń wyraża prośby i podziękowania oraz zgodę lub odmowę wykonania prośby
- Uczeń reaguje na różne sytuacje życiowe: nawiązuje kontakt, przekazuje informacje, negocjuje, udziela rad lub prosi o rady, wyraża zgodę, prośby, propozycje lub podziękowania.

WIEDZA O KULTURZE:

- Uczeń posługuje się pojęciem kultury rozumianej jako całość ludzkiej działalności; analizuje i interpretuje teksty kultury – potoczne praktyki kultury, a także dzieła sztuki.

PODSTAWY PRZEDSIĘBIORCZOŚCI/BIZNES I ZARZĄDZANIE:

- Uczeń wyjaśnia motywy aktywności zawodowej człowieka,
- analizuje własne możliwości znalezienia pracy na rynku lokalnym, regionalnym, krajowym i zagranicznym,
- sporządza dokumenty aplikacyjne i przygotowuje się do rozmowy kwalifikacyjnej,
- rozróżnia zachowania etyczne i nieetyczne pracodawcy i pracownika, wyjaśnia zjawisko lobbingu w pracy i zna sposoby przeciwdziałania.
- Uczeń ocenia wpływ globalizacji na gospodarkę świata i Polski oraz podaje przykłady oddziaływania globalizacji na poziom życia i model konsumpcji

INFORMATYKA:

- Kształtowanie w sobie postawy dialogu, umiejętności współdziałania w zespole, słuchania innych, rozumienia i uwzględniania ich poglądów. Przygotowywanie prezentacji własnych poglądów.
- Podejmowanie wyzwań współczesnego świata związanych z ogromną ekspansją środków i narzędzi informatyki.
- Postrzeganie wpływu informatyki na zachowania społeczne. Rozumienie zalet i zagrożeń, wynikających z korzystania z nowoczesnych technologii.
- Uświadomienie wagi prawnych i społecznych aspektów zastosowań informatyki.

GEOGRAFIA:

Uczeń interesuje się sprawami geospołecznymi, m.in.:

- zna formy pomocy państwa i organizacji pozarządowych państwom i regionom dotkniętym kryzysem
- migracje, ich przyczyny i skutki,
- procesy wzrostu liczby ludności oraz ekspansji przestrzennej wielkich metropolii świata,
- przyczyny powstawania dzielnic nędzy,
- przyczyny wzrostu przestępczości,
- przyczyny degradacji środowiska przyrodniczego,
- przyczyny problemów komunikacyjnych,
- znaczenie kultury i tradycji regionalnych w procesie różnicowania się regionów,
- przyczyny dysproporcji w poziomie rozwoju społeczno-gospodarczego regionów świata;
- szanse i zagrożenia dla środowiska przyrodniczego i mieszkańców poszczególnych regionów, wynikające z procesów przemian zachodzących na terenach wiejskich,
- zmiany zachodzące na rynku pracy w skali globalnej i regionalnej, wynikające z rozwoju nowoczesnych technologii informacyjno-komunikacyjnych,
- skutki rozwoju turystyki dla środowiska przyrodniczego,
- rola nowoczesnych usług komunikacyjnych w funkcjonowaniu gospodarki i w życiu codziennym,
- przykłady procesów globalizacji i ich wpływu na rozwój regionalny i lokalny,
- przyrodnicze i pozaprzyrodnicze przyczyny i skutki zakłóceń równowagi ekologicznej,
- przyczyny zachodzących współcześnie globalnych zmian klimatu (ocieplenia globalnego) i rozwiązania podejmowane w skali globalnej i regionalnej zapobiegające temu zjawisku
- procesy urbanizacyjne na świecie i zróżnicowanie poziomu życia ludzi w miastach różnych typów i wielkości,
- zróżnicowanie struktury zatrudnienia w wybranych państwach i jej związek z poziomem rozwoju państwa,
- zróżnicowanie religijne ludności świata i ocena wpływu religii na postawy społeczne i gospodarkę,
- różnice ilościowe i jakościowe produkcji przemysłowej państw na różnym poziomie rozwoju gospodarczego i wpływ przemysłu zawansowanych technologii na rozwój gospodarczy i jakość życia,
- pozytywne i negatywne skutki globalizacji i integracji politycznej,
- przyczyny i przebieg konfliktów zbrojnych w wybranych regionach współczesnego świata.
- konieczność działań na rzecz restytucji i zachowania naturalnych elementów środowiska w Polsce,
- zróżnicowanie sektora usług w Polsce i innych państwach Unii Europejskiej

BIOLOGIA:

- uczeń przedstawia podstawowe motywy ochrony przyrody (egzystencjalne, ekonomiczne, etyczne i estetyczne);

-
-
- uzasadnia konieczność międzynarodowej współpracy w celu zapobiegania zagrożeniom przyrody, podaje przykłady takiej współpracy (np. CITES, „Natura 2000”, Agenda 21).

EDUKACJA DLA BEZPIECZEŃSTWA:

- Uczeń rozróżnia struktury obronności państwa, rozumie ich rolę oraz zna formy spełniania po winności obronnych przez organy administracji i obywateli
- Zna zagrożenia czasu pokoju i podczas wojny; ich źródła, przeciwdziałanie ich powstawaniu, zasady postępowania w przypadku ich wystąpienia i po ich ustąpieniu

WYCHOWANIE FIZYCZNE I PODSTAWY MOTORYCZNOŚCI:

- uczeń omawia, na czym polega współuczestnictwo i współpraca ludzi, organizacji i instytucji w działaniach na rzecz zdrowia.
- wymienia czynniki wpływające na podejmowanie aktywności fizycznej zależne od rodziny, kolegów, mediów i społeczności lokalnej;
- wymienia i interpretuje przykłady konstruktywnego i destrukcyjnego zachowania się kibiców sportowych;
- wyjaśnia, dlaczego zdrowie jest wartością dla człowieka i zasobem dla społeczeństwa
- wyjaśnia, co oznacza odpowiedzialność za zdrowie własne i innych ludzi;
- wyjaśnia, jaki jest związek między zdrowiem i środowiskiem oraz co sam może zrobić, aby tworzyć środowisko sprzyjające zdrowiu;

RELIGIA:

- Socjalizacja kościelna – uczeń odkrywa swoje miejsce i zadania w Kościele.
- Odkrywanie powołania chrześcijańskiego – uczeń interpretuje egzystencjalnie wiedzę religijną, którą zdobył i korzystając z różnorodnych źródeł informacji dokonuje hierarchizacji zadań spoczywających na katoliku względem rodziny i społeczności, w których żyje.
- Uczeń charakteryzuje uczestnictwo chrześcijanina w życiu społeczeństwa i narodu jako realizację postawy służby.
- Uczeń ilustruje zasadę, iż działalność polityczno-społeczna jest dążeniem do dobra wspólnego.
- Uczeń uzasadnia moralny wymiar dbałości o kulturę języka.
- Uczeń wyjaśnia szkodliwość działania sekt.

ETYKA:

- Uczeń przyjmuje postawę krytycyzmu wobec ludzkich przekonań i działań;
- jest wrażliwy na różnorodne formy zła w życiu społecznym;
- rozwija umiejętność współpracy i współżycia z innymi;
- relacje z innymi ludźmi stara się opierać na wzajemnym szacunku, zrozumieniu i tolerancji;
- jest samodzielny w wyrabianiu i wypowiedaniu własnej opinii o problemach moralnych i wydarzeniach społecznych;
- rozumie na czym polega zjawisko korupcji i jakie niesie za sobą konsekwencje,

Sfera aksjologiczna

HISTORIA:

- kształtowanie postawy poszanowania tradycji i kultury własnego narodu
- kształtowanie postawy poszanowania dla innych kultur i tradycji

JĘZYK POLSKI:

- uczeń przejawia zdolność do oceny bieżących zjawisk kulturowych;
- dba o własny rozwój duchowy
- uczeń, zapoznając się z dziełami literackimi, zwraca uwagę na moralny aspekt zachowania postaci

BIOLOGIA:

- uczeń dyskutuje problemy etyczne związane z rozwojem inżynierii genetycznej i biotechnologii, w tym przedstawia kontrowersje towarzyszące badaniom nad klonowaniem terapeutycznym człowieka i formułuje własną opinię na ten temat.

WYCHOWANIE FIZYCZNE I PODSTAWY MOTORYCZNOŚCI:

- uczeń wyjaśnia, dlaczego zdrowie jest wartością dla człowieka
- omawia etyczne konsekwencje stosowania środków dopingujących

RELIGIA:

- Uczeń uzasadnia wiarę w istnienie Boga.
- Uczeń wyjaśnia prawdę, że człowiek jest istotą religijną.
- Uczeń określa, jakich wartości szuka człowiek w religii i czego od niej oczekuje.
- Uczeń uzasadnia, jaki jest związek rzeczy ostatecznych człowieka z wypełnieniem powołania chrześcijańskiego.
- Uczeń charakteryzuje kryteria czynu moralnego (przedmiot, cel okoliczności).
- Uczeń ocenia konkretne przypadki zachowań moralnych.
- Uczeń analizuje rolę samowychowania, pracy nad charakterem i odkrywania talentów w realizacji powołania.

ETYKA:

- Uczeń szanuje prawo i go przestrzega;
- bierze odpowiedzialność za swoje czyny.
- rozumie korupcję jako zjawisko naruszające kodeksy etyczne

X. Monitorowanie i ewaluacja programu wychowawczego

W czerwcu 2021r. dokonana zostanie wewnętrzna ewaluacja programu wychowawczo-profilaktycznego w celu oceny jego efektywności. Komisja ds. programu wychowawczo – profilaktycznego na podstawie obserwacji z przebiegu danego roku szkolnego określi obszary i elementy programu, które szczególnie wymagać będą analizy i ewaluacji.

Wyciągnięte wnioski posłużą do ewentualnej modyfikacji lub udoskonalenia programu w kolejnym roku szkolnym i pośrednio przysłużą się do podniesienia jakości pracy szkoły.

Ewaluacja dokonana zostanie na podstawie:

1. ankiet ewaluacyjnych dotyczących wybranych obszarów,
2. wniosków z posiedzeń Rad Pedagogicznych,
3. rocznych sprawozdań z pracy wychowawców klas,
4. sprawozdań z pracy pedagoga i psychologa szkolnego,
5. obserwacji pielęgniarki szkolnej,
6. wniosków nauczycieli i wychowawców z rozmów z rodzicami uczniów,
7. wyników ankiet prowadzonych na przestrzeni całego roku szkolnego.

XI. Szkolne procedury postępowania nauczycieli (pracowników szkoły) i metody współpracy szkoły z policją w sytuacjach zagrożenia dzieci oraz młodzieży przestępczością i demoralizacją.

1. Procedury postępowania z uczniem w nagłych zachorowaniach i urazach.
2. Procedura postępowania w przypadku przyniesienia przez ucznia papierosów lub ich palenia na terenie szkoły.
3. Procedura postępowania w przypadku, gdy nauczyciel podejrzewa, że na terenie szkoły znajduje się uczeń będący pod wpływem alkoholu lub narkotyków.
4. Procedura postępowania, gdy nauczyciel (pracownik szkoły) znajduje na terenie szkoły substancję przypominającą wyglądem narkotyk.
5. Procedura postępowania, gdy nauczyciel podejrzewa, że uczeń posiada przy sobie substancję przypominającą narkotyk.
6. Procedura postępowania w sytuacji uzyskania od ucznia informacji o doświadczeniu cyberprzemocy.
7. Procedura postępowania w przypadku działań autodestrukcyjnych, prób samobójczych ucznia.
8. Procedura postępowania w sytuacji ujawnienia ucznia zagrożonego demoralizacją.

1. Procedury postępowania z uczniem w nagłych zachorowaniach i urazach.

Sposób postępowania w sytuacji bezpośredniego zagrożenia życia ucznia

A) NA TERENIE SZKOŁY

1. W sytuacji bezpośredniego zagrożenia życia nauczyciel podejmuje akcję ratowniczą i ma obowiązek wezwać odpowiednie służby (karetkę pogotowia) poprzez Kancelarię Uczniowską.
2. Do momentu przyjazdu karetki pogotowia należy niezwłocznie kontynuować czynności medyczne ratujące zdrowie i życie ucznia.
3. Pracownik Kancelarii Uczniowskiej - po wezwaniu karetki pogotowia - informuje o zaistniałej sytuacji pielęgniarkę szkolną, rodziców (opiekunów) ucznia, dyrektora szkoły oraz wychowawcę klasy.
4. Po przybyciu do szkoły rodzice (opiekunowie) ucznia lub lekarz karetki pogotowia przejmują odpowiedzialność za dziecko. Szkoła udziela tym osobom wszelkiej niezbędnej pomocy/informacji.
5. W sytuacjach szczególnych, gdy nie ma możliwości zastosowania ww. procedur (kontaktu z Kancelarią Uczniowską) należy wezwać karetkę pogotowia osobiście. O fakcie należy powiadomić dyrekcję szkoły.

B) POZA TERENEM SZKOŁY

1. W sytuacji bezpośredniego zagrożenia życia nauczyciel podejmuje akcję ratowniczą i ma obowiązek wezwać odpowiednie służby (karetkę pogotowia). Niezwłocznie o podjętych działaniach powiadamia pracownika Kancelarii Uczniowskiej.
2. Do momentu przyjazdu karetki pogotowia należy niezwłocznie kontynuować czynności medyczne ratujące zdrowie i życie ucznia.
3. Pracownik Kancelarii Uczniowskiej informuje o zaistniałej sytuacji pielęgniarkę szkolną, rodziców (opiekunów) ucznia, dyrektora szkoły oraz wychowawcę klasy.
4. Po przybyciu na miejsce zdarzenia rodzice (opiekunowie) ucznia lub lekarz karetki pogotowia przejmują odpowiedzialność za dziecko. Szkoła udziela tym osobom wszelkiej niezbędnej pomocy/informacji.

Sposób postępowania w sytuacji złego samopoczucia ucznia na terenie szkoły

1. Uczeń zgłaszający podczas zajęć nauczycielowi złe samopoczucie powinien udać się do gabinetu pielęgniarki szkolnej z osobą towarzyszącą (innym uczniem / nauczycielem przy zapewnieniu opieki pozostałym uczniom) lub jeśli sytuacja tego wymaga, nauczyciel wzywa pielęgniarkę szkolną za pośrednictwem innego ucznia lub pracownika szkoły.
2. Pielęgniarka szkolna udziela I pomocy i decyduje o dalszym postępowaniu z uczniem.
3. Jeżeli stan ucznia uniemożliwia mu pozostanie w szkole lub wymaga interwencji lekarza należy wezwać rodziców (opiekunów ucznia) – uczeń może opuścić szkołę tylko pod opieką rodziców lub wyznaczonych przez nich osób.
W przypadku, gdy uczeń zostaje odebrany przez rodziców (opiekunów ucznia) pielęgniarka szkolna informuje o tym fakcie pracownika Kancelarii Uczniowskiej.
4. W sytuacji, gdy w szkole pielęgniarka szkolna jest nieobecna, uczeń powinien być odprowadzony do Kancelarii Uczniowskiej, gdzie uczniowi zostaje udzielona

pomoc. Pracownik Kancelarii Uczniowskiej informuje rodziców o złym samopoczuciu dziecka i prosi o odebranie ze szkoły, jeśli nie stwierdzono konieczności wezwania pogotowia ratunkowego. Pracownik Kancelarii informuje również o zaistniałej sytuacji dyrektora szkoły oraz wychowawcę klasy.

Wszelkie przejawy złego samopoczucia zgłaszane przez Uczniów poza terenem szkoły należy traktować jako bezpośrednie zagrożenie życia.

Sposób postępowania w sytuacji zaistnienia drobnego urazu ucznia na terenie szkoły

1. Po stwierdzeniu zdarzenia, w wyniku którego uczeń ma stłuczenie, powierzchowne zadrapanie lub zranienie, należy odprowadzić go do gabinetu pielęgniarki szkolnej. Uczeń powinien udać się do gabinetu pielęgniarki szkolnej z osobą towarzyszącą (innym uczniem / nauczycielem przy zapewnieniu opieki pozostałym uczniom) lub jeśli sytuacja tego wymaga, nauczyciel wzywa pielęgniarkę szkolną za pośrednictwem innego ucznia lub pracownika szkoły.
2. W razie nieobecności pielęgniarki szkolnej pomocy uczniowi udziela osoba mająca przeszkolenie w tym zakresie.
3. Osoba udzielająca pomocy ustala, czy uczeń nie cierpi na chorobę, która w połączeniu z urazem może stanowić zagrożenie dla zdrowia lub życia ucznia – w takim przypadku wzywa pogotowie ratunkowe.
4. O wypadku i jego przyczynach nauczyciel informuje pracownika Kancelarii Uczniowskiej, który zawiadamia rodziców / prawnych opiekunów i ustala z nimi ewentualną konieczność odbioru ucznia ze szkoły przed zakończeniem zajęć.
5. Jeżeli przyczyną zdarzenia była wadliwość lub niesprawność urządzeń szkolnych, nauczyciel natychmiast informuje o tym dyrektora szkoły.

Poza terenem szkoły – w sytuacji zaistnienia drobnego urazu – pierwszej pomocy Uczniowi udziela Nauczyciel/Opiekun.

2. Procedura postępowania w przypadku przyniesienia przez ucznia papierosów lub ich palenia na terenie szkoły.

Nauczyciel po otrzymaniu informacji o fakcie posiadania lub palenia przez ucznia papierosów jest zobowiązany:

Za pierwszym razem:

- powiadomić o fakcie wychowawcę, który jest zobowiązany dokonać odpowiedniego wpisu w dzienniku.
- Wychowawca przeprowadza rozmowę z uczniem; zobowiązuje ucznia do zaniechania negatywnego postępowania
- Wychowawca telefonicznie informuje rodziców lub prawnych opiekunów o zaistniałym zdarzeniu.

Za drugim razem:

- nauczyciel powiadamia wychowawcę, który dokonuje drugiego wpisu

w dzienniku.

- Wychowawca przeprowadza rozmowę z uczniem oraz wzywa do szkoły rodziców i informuje ich o zdarzeniu, przedstawia także konsekwencje wynikające z dalszego łamania zakazu.

- Uczeń uzyskuje obniżoną ocenę z zachowania.

Za trzecim razem:

- nauczyciel powiadamia wychowawcę, który dokonuje wpisu w dzienniku.

- Wychowawca wzywa do szkoły rodziców. Rozmowa przeprowadzona jest w obecności członka Dyrekcji oraz w razie potrzeby psychologa lub pedagoga.

- Uczeń ma obniżoną zachowanie na nieodpowiednie, niezależnie od oceny wyjściowej.

Powtórzenie się danej sytuacji skutkuje obniżeniem oceny z zachowania do oceny nagannej.

3. Procedura postępowania w przypadku, gdy nauczyciel podejrzewa, że na terenie szkoły znajduje się uczeń będący pod wpływem alkoholu lub narkotyków.

- Nauczyciel powiadamia o swoich przypuszczeniach wychowawcę klasy i pedagoga szkolnego.

- Zapewnia uczniowi opiekę, odizolowuje go od innych uczniów, stwarza warunki, w których nie będzie zagrożone życie i zdrowie dziecka. *[Nie należy zostawiać ucznia samego!]*.

- Wychowawca/pedagog szkolny powiadamia o zaistniałej sytuacji dyrektora szkoły.

- Wychowawca i pedagog szkolny/dyrektor szkoły przeprowadzają rozmowę z uczniem (w miarę jego psychofizycznych możliwości) w celu ustalenia ilości wypitego alkoholu lub zażytego środka, sposobu jego pozyskania i źródła pochodzenia. **W razie potrzeby organizują udzielenie uczniowi pomocy medycznej.**

- **Wychowawca/pedagog szkolny zawiadamia rodziców (prawnych opiekunów) dziecka o obowiązku niezwłocznego odebrania ucznia ze szkoły. Gdy rodzice (opiekunowie) odmawiają odebrania dziecka, o jego pozostaniu w szkole, przewiezieniu do placówki służby zdrowia czy przekazaniu do dyspozycji funkcjonariuszom policji decyduje dyrektor szkoły w porozumieniu z lekarzem, który ustala aktualny stan zdrowia ucznia. Za zgodą dyrektora szkoły uczeń zostaje przekazany pod opiekę odpowiednich organów.**

- Dyrektor szkoły zawiadamia policję, gdy rodzice ucznia będącego pod wpływem alkoholu (odurzenia) odmawiają przyścia do szkoły, a jest on agresywny bądź swoim zachowaniem daje powód do zgorszenia lub zagraża życiu i zdrowiu innych. W przypadku stwierdzenia stanu nietrzeźwości (odurzenia) policja ma prawo przewiezienia ucznia do

izby wytrzeźwień lub policyjnych pomieszczeń dla osób zatrzymanych – na czas niezbędny do wytrzeźwienia (maksymalnie – 24 godziny). O fakcie umieszczenia informuje się rodziców (opiekunów prawnych) oraz sąd rodzinny jeśli uczeń nie ukończył 18 lat.

- Wychowawca ustala okoliczności zdarzenia, sporządza notatkę o zajściu.
- Wychowawca i dyrektor szkoły ustalają wobec ucznia karę określoną w Statucie szkoły.
- W sytuacji, gdy powtarzają się przypadki, w których uczeń znajduje się pod wpływem alkoholu lub narkotyków na terenie szkoły dyrektor szkoły ma obowiązek powiadomienia o tym na piśmie policji (specjalisty ds. nieletnich) i sądu rodzinnego.
- Pedagog szkolny przekazuje rodzicom informacje o możliwości skorzystania ze specjalistycznej pomocy pedagogiczno-psychologicznej dotyczącej uzależnień.

4. Procedura postępowania, gdy nauczyciel (pracownik szkoły) znajduje na terenie szkoły substancję przypominająca wyglądem narkotyk.

- Nauczyciel zachowując środki ostrożności zabezpiecza substancję przed dostępem do niej niepowołanych osób oraz jej ewentualnym zniszczeniem do czasu przyjazdu policji.
- **O ile to możliwe próbuje ustalić (w zakresie działań pedagogicznych) do kogo znaleziona substancja należy.**
- Powiadamia o zaistniałym zdarzeniu pedagoga szkolnego i dyrektora szkoły, który wzywa policję.
- **Po przyjeździe policji dyrektor szkoły niezwłocznie przekazuje zabezpieczoną substancję i przekazuje informacje dotyczące szczegółów zdarzenia.**

5. Procedura postępowania, gdy nauczyciel podejrzewa, że uczeń posiada przy sobie substancję przypominającą narkotyk.

- Nauczyciel w obecności innej osoby dorosłej ma prawo zażądać, aby uczeń przekazał mu substancję, pokazał zawartość torby szkolnej oraz kieszeni we własnej odzieży ewentualnie innych przedmiotów budzących podejrzenie, co do ich związku z poszukiwaną substancją. *[Nauczyciel nie ma prawa samodzielnie wykonywać czynności przeszukania odzieży ani teczki ucznia – jest to czynność zastrzeżona wyłącznie dla policji!]*
- O swoich spostrzeżeniach powiadamia dyrektora szkoły oraz rodziców (prawnych opiekunów) ucznia i wzywa ich do natychmiastowego stawiennictwa.
- W przypadku, gdy uczeń, mimo żądań, odmawia przekazania nauczycielowi substancji i pokazania zawartości torby, dyrektor szkoły wzywa policję, która przeszukuje odzież i przedmioty należące do ucznia oraz zabezpiecza znalezioną substancję i zabiera ją do ekspertyzy.

-
-
- **Jeżeli uczeń wyda substancję dobrowolnie, dyrektor szkoły po odpowiednim zabezpieczeniu, zobowiązany jest przekazać ją policji. Wcześniej próbuje ustalić, w jaki sposób i od kogo, uczeń nabył substancję. Całe zdarzenie dokumentuje, sporządzając notatkę z ustaleń i spostrzeżeń.**

6. Procedura postępowania w sytuacji uzyskania od ucznia informacji o doświadczeniu cyberprzemocy.

Nauczyciel podejmuje następujące kroki:

- Udziela bieżącego wsparcia ofierze cyberprzemocy.
- Powiadamia wychowawcę, a w przypadku jego nieobecności: pedagoga lub psychologa szkolnego i przekazuje mu wszelkie uzyskane informacje na temat zdarzenia.
- Wychowawca informuje pedagoga/psychologa, którzy po wstępnej rozmowie wspierającej z uczniem dokonują analizy zdarzenia i planują dalsze postępowanie. O swoich działaniach informują dyrektora szkoły.
- Dyrektor szkoły angażuje w procedurę interwencyjną (w miarę możliwości) nauczyciela informatyki, w szczególności przy zabezpieczaniu dowodów i ustaleniu sprawcy.
- Dyrektor szkoły (lub osoba przez niego wyznaczona) informuje rodziców ofiary cyberprzemocy o danym zdarzeniu, wskazuje na konsekwencje prawne i możliwość zgłoszenia sytuacji na policję, udziela wsparcia informacyjnego, informuje o działaniach szkoły w tym zakresie.
- Dyrektor szkoły (lub osoba przez niego wyznaczona) informuje rodziców sprawcy cyberprzemocy (jeżeli jest on uczniem szkoły) o danym zdarzeniu, wskazuje na konsekwencje prawne, informuje o działaniach szkoły w tym zakresie, zobowiązuje rodziców do rozmowy z dzieckiem.
- Pedagog/psycholog szkolny przeprowadzają rozmowę z uczniem, który doświadczył cyberprzemocy, w celu udzielenia porad, wzmocnienia ucznia, ustalenia cyklicznych spotkań w razie potrzeby.
- Pedagog/ psycholog szkolny przeprowadzają rozmowę z uczniem, który dopuścił się cyberprzemocy (jeśli jest on uczniem szkoły), zobowiązują go do zaprzestania negatywnych zachowań i usunięcia materiałów z sieci, informują o dalszym postępowaniu i wyjaśniają konsekwencje.
- Gdy sprawca cyberprzemocy jest nieznanym pedagog/ psycholog szkolny dążą do przerwania aktu cyberprzemocy poprzez zawiadomienie policji lub administratora serwisu w celu usunięcia materiałów.
- **Dyrektor szkoły ustala karę dla ucznia, który dopuścił się cyberprzemocy, dostosowaną do rozmiaru i szkodliwości czynu, zgodnie z wewnętrznymi przepisami szkoły .**

7. Procedura postępowania w przypadku działań autodestrukcyjnych, prób samobójczych ucznia.

Każdy pracownik ma obowiązek zareagowania na jakikolwiek sygnał o ryzyku zachowania autodestrukcyjnego u ucznia. W przypadku zaobserwowania lub powzięcia informacji, że uczeń planuje podjąć lub podjął działania samookaleczające lub próbę samobójczą każdy pracownik powinien podjąć następujące kroki:

-
-
- Zapewnić bezpieczeństwo uczniowi, udzielić mu wsparcia, przeprowadzić go w bezpieczne, ustronne miejsce. Nie wolno pozostawić ucznia samego, lecz należy towarzyszyć mu, obserwować jego działania w atmosferze bezpieczeństwa i zainteresowania problemem ucznia.
 - Powiadomić dyrektora szkoły o zaistniałej sytuacji (przez osoby trzecie – innego nauczyciela lub pracownika szkoły, jeśli sytuacja kryzysowa dotyczy bieżącej chwili).
 - Dyrektor szkoły w razie potrzeby wzywa pogotowie ratunkowe, policję. Jeśli to konieczne – oddaje ucznia pod opiekę służb ratunkowych.
 - Dyrektor szkoły informuje pedagoga/ psychologa szkolnego który, jeśli to możliwe, udziela bieżącego wsparcia uczniowi.
 - Dyrektor szkoły niezwłocznie informuje rodziców ucznia o zdarzeniu, zobowiązuje ich do natychmiastowego przyjazdu do szkoły.
 - Dyrektor szkoły informuje wychowawcę o zdarzeniu w celu wspólnej analizy sytuacji szkolnej i rodzinnej ucznia pod kątem wstępnego ustalenia możliwych przyczyn.
 - Dyrektor szkoły przekazuje rodzicom ucznia wszelkie dostępne informacje, dzieli się spostrzeżeniami, udziela bieżącego wsparcia informacyjnego; zobowiązuje rodziców do skontaktowania się ze specjalistami z zakresu pomocy psychologicznej.
 - Dyrektor szkoły przekazuje ucznia pod opiekę rodziców (prawnych opiekunów) lub, jeżeli przyczyną zagrożenia jest sytuacja domowa ucznia, odpowiednim instytucjom (pogotowie ratunkowe, policja).
 - O próbie samobójczej/ działaniu autodestrukcyjnym dyrektor informuje Radę Pedagogiczną pod rygorem tajemnicy w celu podjęcia wspólnych działań oraz obserwacji zachowania ucznia po jego powrocie do szkoły przez wszystkich nauczycieli.
 - Pedagog i psycholog szkolny planują dalsze działania pomocowe mające na celu zapewnienie uczniowi długofalowego wsparcia psychologicznego. W razie potrzeby pedagog/ psycholog szkolny wraz z wychowawcą organizują zajęcia wychowawcze dla grupy klasowej, celem szczególnej dbałości o atmosferę bezpieczeństwa indywidualnego i grupowego.

8. Procedura postępowania w sytuacji ujawnienia ucznia zagrożonego demoralizacją.

Procedura ta dotyczy przypadku, gdy uczeń, który nie ukończył 18 lat używa alkoholu lub innych środków w celu wprowadzenia się w stan odurzenia, uprawia nierząd bądź przejawia inne zachowania świadczące o demoralizacji (naruszenie zasad współżycia społecznego, popełnianie czynu zabronionego, systematyczne uchylanie się od obowiązku nauki, włóczęgostwo, udział w działalności grup przestępczych)

Nauczyciel jest zobowiązany:

- poinformować o zaistniałym fakcie wychowawcę.
- Wychowawca przekazuje informację dyrekcji szkoły i pedagogowi.
- Pedagog szkolny wzywa do szkoły rodziców (prawnych opiekunów) ucznia i informuje ich o problemach wynikających z zachowania ucznia.
- W obecności ucznia i rodziców pedagog szkolny przeprowadza rozmowę wychowawczą, zobowiązuje ucznia do poprawnego zachowania, a rodziców do szczególnego nadzoru nad dzieckiem.
- W przypadku braku zainteresowania ze strony rodziców do współpracy ze szkołą na rzecz ich dziecka i brakiem poprawy w zachowaniu ucznia, szkoła pisemnie powiadamia o zaistniałej sytuacji sąd rodzinny lub policji (specjalistę ds. nieletnich).

Załącznik 1

KLIMAT

1. Przyczyny i skutki globalnego ocieplenia klimatu. Dlaczego o tym mówimy?
2. Konsumpcyjny model życia i eksploatacja zasobów naturalnych – jako przyczyny zmian klimatycznych. Czy nadal możemy konsumować tyle zasobów i energii ile chcemy?
3. Walka ze zmianami klimatu na świecie. Co robią ludzie, by im przeciwdziałać?

PRAWO

1. Czym właściwie jest prawo? Główne akty prawne w Polsce i ich hierarchia.
2. Prawa autorskie. Dlaczego należy ich przestrzegać?
3. Dlaczego trzeba czytać to, co się podpisuje?

FINANSE

-
-
1. Co robić z pieniędzmi, czyli o wydawaniu i oszczędzaniu
 2. Bezpieczna bankowość elektroniczna. Jak dbać o swoje finanse w Internecie?
 3. Rola pieniądza w życiu człowieka.

Szkolny Program wychowawczo – profilaktyczny został uchwalony w porozumieniu z Radą Pedagogiczną I Liceum Ogólnokształcącego im. Oskara Kolberga w Kościanie. Aktualizację powyższego programu dokonano 29.09.2023r.

Przewodniczący Rady Rodziców

.....

Dyrektor szkoły

.....

Kościan, dnia